

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 060-01-7/2018/23
Ljubljana, 1. 10. 2018

Z a p i s n i k

**10. seje Državnega sveta Republike Slovenije,
ki je bila v sredo, 12. 9. 2018**

Predsednik je začel 10. sejo Državnega sveta Republike Slovenije, ki jo je sklical na podlagi 53. člena Zakona o Državnem svetu in prvega odstavka 30. člena Poslovnika Državnega sveta.

Seja se je začela ob 13.00 in zaključila ob 15.45 uri.

Opravičeno odsotni:

- Franci Rokavec,
- Bojan Režun in
- Boris Popovič.

Odsotna:

- Mitja Gorenšček in
- Jože Smole.

Na sejo so bili vabljeni:

- Miha Lobnik, zagovornik načela enakosti (k 3. točki dnevnega reda),
- Mojca Prelesnik, informacijska pooblaščenka (k 4. točki dnevnega reda),
- Boris Štefanec, predsednik Komisije za preprečevanje korupcije Republike Slovenije (k 5. točki dnevnega reda).

Seje so se udeležili:

K 3. točki

- Miha Lobnik, zagovornik načela enakosti,
- Zdenka Jagarinec, svetovalka, Zagovornik načela enakosti,
- Karmen Merlov, svetovalka, Zagovornik načela enakosti,
- mag. Nina Koželj, vršilka dolžnosti generalne direktorice Direktorata za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje,
- Peter Pavlin, sekretar, Direktorat za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje.

K 4. točki

- Mojca Prelesnik, informacijska pooblaščenka,
- mag. Kristina Kotnik Šumah, namestnica informacijske pooblaščenke,
- Jože Bogataj, namestnik informacijske pooblaščenke in vodja državnih nadzornikov za varstvo osebnih podatkov pri Informacijskem pooblaščenču Republike Slovenije,
- mag. Nina Koželj, vršilka dolžnosti generalne direktorice Direktorata za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje,
- Peter Pavlin, sekretar, Direktorat za kaznovalno pravo in človekove pravice, Ministrstvo za pravosodje.

K 5. točki

- mag. Uroš Novak, drugi namestnik predsednika Komisije za preprečevanje korupcije,
- mag. Vita Habjan Barborič, vodja Centra za integriteto in preventivo pri Komisiji za preprečevanje korupcije.

K 6. točki

- mag. Sabina Jereb, sekretarka, Služba za sistem okolja in prostora, Ministrstvo za okolje in prostor.

K 7. Točki

- Brigita Miklavc, sekretarka na Ministrstvu za infrastrukturo,
- Bogdan Potokar, vodja Sektorja za cestni promet in logistiko na Ministrstvu za infrastrukturo.

* * *

O sklicu seje je predsednik obvestil predsednika Vlade Republike Slovenije Marjana Šarca in predsednika Državnega zbora Republike Slovenije mag. Dejana Židana.

* * *

S sklicem 5. 9. 2018 so državne svetnice in državni svetniki prejeli naslednji predlog dnevnega reda:

1. Odobritev zapisnika 9. seje Državnega sveta Republike Slovenije
2. Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov
3. Mnenje k Rednemu letnemu poročilu Zagovornika načela enakosti za leto 2017, EPA 2795-VII
4. Mnenje k Letnemu poročilu Informacijskega pooblaščenca za leto 2017, EPA 2848-VII
5. Drugo poročilo o izpolnjevanju priporočil skupine držav proti korupciji - GRECO za Republiko Slovenijo v četrtem krogu ocenjevanja
6. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Gradbenega zakona
7. Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o voznikih
8. Imenovanje predstavnika Državnega sveta v skupino za skupni parlamentarni nadzor Europolu (JPSG).

* * *

Ker predsednik ni prejel nobenega predloga za umik točke in razširitev, je dal na glasovanje naslednji

DNEVNI RED:

1. Odobritev zapisnika 9. seje Državnega sveta Republike Slovenije
2. Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov
3. Mnenje k Rednemu letnemu poročilu Zagovornika načela enakosti za leto 2017, EPA 2795-VII
4. Mnenje k Letnemu poročilu Informacijskega pooblaščenca za leto 2017, EPA 2848-VII
5. Drugo poročilo o izpolnjevanju priporočil skupine držav proti korupciji - GRECO za Republiko Slovenijo v četrtem krogu ocenjevanja
6. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Gradbenega zakona
7. Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o voznikih
8. Imenovanje predstavnika Državnega sveta v skupino za skupni parlamentarni nadzor Europol (JPSG).

Predlagani dnevni red je bil sprejet (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 29 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

1. točka dnevnega reda:

- **Odobritev zapisnika 9. seje Državnega sveta Republike Slovenije**

Osnutek zapisnika 9. seje Državnega sveta Republike Slovenije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Ker predsednik ni prejel pisnih pripomb na osnutek zapisnika, je predlagal, da o njem glasujejo.

Zapisnik 9. seje je bil sprejet (30 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 30 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

* * *

Vodenje seje je začasno prevzel podpredsednik Državnega sveta Matjaž Švagan.

* * *

2. točka dnevnega reda:

- **Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov**

Po elektronski pošti dne 7. 9. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli Pobudi državnega svetnika Alojza Kovšce glede systemske ureditve brezplačnega prevoza študentov invalidov in oseb z motnjami v duševnem razvoju.

Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 7. 9. 2018.

Obrazložitev je podal predlagatelj pobud državni svetnik Alojz Kovšca.

Podpredsednik Državnega sveta Matjaž Švagan je dal na glasovanje naslednji predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na 10. seji 12. 9. 2018, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval pobudi državnega svetnika Alojza Kovšče glede systemske ureditve brezplačnega prevoza študentov invalidov in oseb z motnjami v duševnem razvoju ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US in 21/13-ZFDO-F) sprejel naslednji

S K L E P:

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudi državnega svetnika Alojza Kovšče in Ministrstvu za infrastrukturo, Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport ter Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti predlaga, da pobudi proučijo in nanju odgovorijo.

Pobudi državnega svetnika Alojza Kovšče se glasita:

1. Ministrstvo za infrastrukturo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti naj podajo stališče glede predlagane spremembe 27. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki bi kot dodaten-alternativen pogoj za uveljavljanje pravice do brezplačnega prilagojenega prevoza določil mnenje invalidske komisije Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije oz. drugo primerno potrdilo, ki bi omogočilo uveljavljanje omenjene pravice čim večjemu številu študentov invalidov.
2. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti naj poda stališče glede predlagane spremembe 8. člena Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev, s katero bi se znižalo starostno mejo za financiranje dnevnih prihodov oseb, vključenih v posebni program vzgoje in izobraževanja, in financiranje za omenjene posameznike po 18. letu preneslo na ministrstvo.

Obrazložitev:

Zakon o prevozi v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 6/16 – uradno prečiščeno besedilo) v IX.A. poglavju ureja področje subvencioniranega prevoza za dijake in študente. S sprejemom omenjenega zakona so bile odpravljene določbe o subvencioniranju prevozov za dijake in študente po 27. členu Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11 in 40/12 – ZUJF) in določbe o dodatku za izobraževanje zunaj stalnega bivališča po prvi in drugi alineji 30. člena Zakona o štipendiranju (Uradni list RS, št. 59/07, 63/07 – popr., 40/09, 62/10 – ZUPJS in 10/12 – ZUJF). Veljavni Zakon o prevozi v cestnem prometu ureja področje subvencij za prevoz dijakov in študentov tako, da ta pravica ni pogojena s premoženjskim (socialnim) položajem prosilca oz. upravičenca in je to področje urejeno zgolj za osebe, ki niso gibalno ovirane. Cilj omenjenega zakona je bila namreč promocija uporabe javnega prevoza pri mladih in omogočanje lažje mobilnosti pri uresničevanju pravice do izobraževanja. Veljavni Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ in 75/17) v 27. členu posebej določa, da osebi, ki je z

odločbo o usmeritvi opredeljena kot težje ali težko gibalno ovirana (ne more uporabljati javnega prevoza oziroma potrebuje prilagojen prevoz), pripada brezplačen prilagojen prevoz. Ta vrsta prevoza težje ali težko gibalno oviranim posameznikom omogoča najbolj prilagojene storitve, ki jih je v okviru javnega linijskega prevoza potnikov zaradi upravljalških in izvajalskih procesov bistveno težje zagotavljati. Na podlagi diktije omenjenega člena je jasno, da je odločba o usmeritvi, kot jo določa Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 58/11, 40/12 – ZUJF, 90/12 in 41/17 – ZOPOPP), predpogoj za uveljavljanje omenjene pravice, pri čemer velja opozoriti, da so v skladu s 3. členom Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami do brezplačnega prevoza upravičeni le otroci in mladostniki, ki se izobražujejo v programih predšolske vzgoje, osnovnošolskega izobraževanja, poklicnega in strokovnega izobraževanja ter splošnega srednjega izobraževanja. Ravno pomanjkanje alternativne podlage za uveljavitev pravice do brezplačnega prilagojenega prevoza v 27. členu Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki bi jo predstavljalo npr. mnenje invalidske komisije Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, povzroča pravno neurejenost pravice invalidnih študentov do brezplačnega prilagojenega prevoza.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je prevoz študentov invalidov začasno uredilo prek sofinanciranja izvajanja prevozov, ki ga organizira Društvo študentov invalidov, vendar je omenjena rešitev (kljub njeni večletni uporabi) zgolj začasna in parcialna, saj je dostop omogočen le študentom, ki živijo v relativni bližini Ljubljane in Maribora. Ostali študenti invalidi, ki živijo ali študirajo v drugih mestih, do omenjenih storitev nimajo dostopa oziroma je ta večinoma omejen. Ravno zato omenjena rešitev ni celovita, saj nikakor ne naslavlja omenjenega vprašanja v celoti in sistematično ter povzroča tudi neenako obravnavo med študenti invalidi glede na njihov kraj bivanja in študija.

Pravico do brezplačnega prevoza za učence v osnovni šoli posebej ureja Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K), ki v 56. členu določa, da imajo učenci s posebnimi potrebami, ki potrebujejo prilagojeno izvajanje programov osnovne šole z dodatno strokovno pomočjo ali prilagojene programe osnovne šole oziroma posebni program vzgoje in izobraževanja pravico do brezplačnega prevoza ne glede na oddaljenost njihovega prebivališča od osnovne šole, če je tako določeno v odločbi o usmeritvi. Vendar omenjena pravica ne velja za učence, starejše od 18 let, ki so vključeni v posebni program in uveljavljajo pravice, določene v Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (Uradni list SRS, št. 41/83, Uradni list RS, št. 114/06 – ZUTPG, 122/07 – odl. US, 61/10 – ZSVarPre in 40/11 – ZSVarPre-A). Zakon o osnovni šoli v 75. členu sicer učencem s posebnimi potrebami, ki so bili vključeni v posebni program vzgoje in izobraževanja in so izpolnili osnovnošolsko obveznost, omogoča nadaljevanje izobraževanja v posebnem programu vzgoje in izobraževanja še največ 11 let, vendar le do 26. leta starosti, a ne omogoča, da obdržijo status učenca, ki bi omogočil uveljavljanje pravice do brezplačnega prevoza. Ravno zato uveljavljanje pravice do brezplačnega prevoza ni sistemsko ustrezno urejeno za skupino oseb s posebnimi potrebami med 18. in 21. letom starosti, ki so vključeni v dnevno obravnavo in obiskujejo Posebni program vzgoje in izobraževanja. S spremembo Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS, št. 45/10, 28/11, 104/11, 111/13, 102/15 in 76/17), ki bi v 8. členu znižal starostno mejo z 21 na 18 let starosti in tako prenesel kritje stroškov za dnevne prihode in odhode k izvajalcu za odrasle osebe s posebnimi potrebami, vključenimi v Posebni program vzgoje in izobraževanja – raven usposabljanja za življenje in delo po

18. letu starosti na ministrstvo, bi bile omenjene pomanjkljivosti sistemske ureditve lahko odpravljene.

Zakon o izenačevanju možnosti invalidov (Uradni list RS, št. 94/10, 50/14 in 32/17) v 16. členu določa pravico invalidov do enake dostopnosti do prevoza v cestnem in železniškem prometu ter pomorski in notranji plovbi. Javni promet zaradi specifične potrebe gibalno oviranih oseb in razdrobljenosti slovenske pokrajine ne more zagotoviti prevoza za vse skupine oseb s posebnimi potrebami. Ravno zato je še toliko bolj pomembno, da se zagotovijo sistemske rešitve, ki bodo zagotavljale pravico do brezplačnega prevoza oseb z motnjami v duševnem razvoju, ki so stare med 18 in 21 let in obiskujejo posebni program vzgoje in izobraževanja, ter študentov invalidov, saj bo le na ta način mogoče odpraviti diskriminatorno obravnavo omenjenih skupin oseb.

Varuh človekovih pravic Republike Slovenije že od leta 2013 opozarja na neenako obravnavo in sistemske kršitve pravice do brezplačnega prevoza za omenjeni skupini oseb, zato je v luči zagotavljanja njihove čim večje socialne vključenosti in izenačevanja možnosti invalidov nujna sprememba obstoječe zakonodaje na tem področju, saj bi veljavna zakonodaja lahko predstavljala tudi kršitev 11. in 16. člena Zakona o izenačevanju možnosti invalidov.

V tem oziru Državni svet predlaga, da Ministrstvo za infrastrukturo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti podajo svoje stališče glede morebitne spremembe 27. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki bi kot dodaten-alternativen pogoj za uveljavljanje pravice do brezplačnega prilagojenega prevoza določil mnenje invalidske komisije Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije oz. drugo primerno potrdilo, ki bi omogočilo uveljavljanje omenjene pravice čim večjemu številu študentov invalidov. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Državni svet dodatno poziva, da poda stališče glede morebitne spremembe 8. člena Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev, ki bi predvidela znižanje starostne meje za financiranje dnevnih prihodov oseb, vključenih v Posebni program vzgoje in izobraževanja in s tem financiranje za omenjene posameznike po 18. letu preneslo na ministrstvo.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za infrastrukturo, Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport ter Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da pobudi proučijo in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanju v roku 30 dni odgovorijo.

Predlog sklepa je bil sprejet (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 29 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

* * *

Po elektronski pošti dne 7. 9. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli vprašanja državnega svetnika Alojza Kovšče glede pravice nepolnoletnih upravičencev do oprostitve plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozom invalidov.

Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 7. 9. 2018.

Obrazložitev je podal predlagatelj vprašanj državni svetnik Alojz Kovšca.

Podpredsednik Državnega sveta Matjaž Švagan je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na 10. seji 12. 9. 2018, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval vprašanja državnega svetnika Alojza Kovšce v zvezi s pravicami nepolnoletnih upravičencev do oprostitve plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozom invalidov, ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US in 21/13-ZFDO-F) sprejel naslednji

S K L E P:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanja državnega svetnika Alojza Kovšce in Ministrstvu za infrastrukturo predlaga, da vprašanja prouči in nanje odgovori.

Vprašanja državnega svetnika Alojza Kovšce se glasijo:

1. Ali je Ministrstvo za infrastrukturo seznanjeno s težavami nepolnoletnih upravičencev do oprostitve plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozu invalidov, na podlagi 9. člena Zakona o dajatvah za motorna vozila?
2. Kolikšno je, po podatkih ministrstva, število nepolnoletnih upravičencev do oprostitve plačila letne dajatve za vozila, namenjenim prevozu invalidov, ki po sprejemu Zakona o dajatvah na motorna vozila in uvedbi kriterija stalnega prebivališča niso več upravičeni do oprostitve plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozu invalidov?
3. Ali ministrstvo meni, da je ureditev oprostitve plačila letne dajatve za vozila za prevoz invalidov glede nepolnoletnih upravičencev s stalnim prebivališčem v Sloveniji nediskriminatorna v primerjavi z ureditvijo oprostitve te iste dajatve za nepolnoletne upravičence s stalnim prebivališčem v tujini?
4. Ali je ministrstvo že sprejelo ukrepe za odpravo morebitne diskriminatornosti zakonske ureditve oprostitve plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozu invalidov, za nepolnoletne upravičence in kakšni so ti ukrepi?

Obrazložitev:

Zakon o dajatvah za motorna vozila (Uradni list RS, št. 54/17) v 9. členu ureja oprostitvev plačila letne dajatve za vozila, ki se uporabljajo za prevoz invalidov. Oprostitev plačila letne dajatve se lahko uveljavlja za osebna vozila z motorjem moči do 150 kW, ter za osebna vozila, ki so prirejena za prevoz oseb na invalidskem vozičku pod posebnimi, zakonsko določenimi, pogoji.

Omenjena določba med drugim določa, da lahko oprostitvev plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozu invalidov, uveljavlja ne samo polnoletni upravičenec za

lastno vozilo, temveč tudi njegov starš, zakonec ali zunajzakonski partner, s katerim živi na istem naslovu, s čimer je veljavni zakon razširil krog upravičencev do oprostitve plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozu invalidov, v primerjavi z Zakonom o letni dajatvi za uporabo vozil v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 57/08 in 54/17 – ZDajMV), ki je to pravico določal le za vozila, ki so bila registrirana na polnoletnega upravičenca. V primeru mladoletnih upravičencev pa je veljavni Zakon o dajatvah za motorna vozila močno zožil pogoje za uveljavljanje pravice do oprostitve plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozu invalidov, v primerjavi z Zakonom o letni dajatvi za uporabo vozil v cestnem prometu, ki je uveljavljanje omenjene pravice podeljeval ne samo mladoletnemu upravičencu, temveč tudi njegovim staršem, oz. enemu izmed staršev, ko je mladoletni upravičenec živel le pri enem izmed staršev, ali drugi osebi, ki je lahko dokazala, da je mladoletni upravičenec živel pri njej. Zakon o dajatvah za motorna vozila je namreč določil, da za mladoletne upravičence oprostitev plačila letne dajatve za eno vozilo, ki je registrirano bodisi na njegovo ime ali na ime katerega izmed staršev, lahko uveljavljajo starši, pri katerih ima mladoletni upravičenec stalno prebivališče.

Zakonodajalec je pri sprejemu Zakona o dajatvah za motorna vozila z uvajanjem novega kriterija za mladoletne upravičence (kriterija stalnega prebivališča) zožil krog upravičencev za uveljavljanje oprostitve plačila letne dajatve za vozila, ki so namenjena prevozu invalidov, in s tem povzročil neenako obravnavo med polnoletnimi in nepolnoletnimi upravičenci, saj morajo slednji zadostiti dodatnemu kriteriju stalnega prebivališča, ki ga zakon ne določa za polnoletne upravičence. Zagovornik načela enakosti je že opozoril, da dikcija omenjenega člena povzroča neenako obravnavo mladoletnih upravičencev s prizanim stalnim bivališčem v Sloveniji nasproti tistim upravičencem, ki imajo v Sloveniji priznано začasno bivališče, ter polnoletnimi upravičenci, pri katerih lahko oprostitev plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozu invalidov, uveljavljajo starši, zakonci ali zunajzakonski partnerji, s katerimi živi na istem naslovu.

Glede na to, da iz ureditve oprostitve plačila letne dajatve za vozila, ki so namenjena prevozu invalidov za polnoletne upravičence, ni moč zaslediti, da bi bil namen zakonodajalca izključevanje kategorij posameznikov, ki nimajo priznanega stalnega bivališča v Sloveniji, Državni svet predlaga, da Ministrstvo za infrastrukturo odgovori na zastavljena vprašanja glede uporabe 9. člena Zakona o dajatvah na motorna vozila, pri čemer naj posebej naslovi vprašanje pogoja stalnega bivališča pri uveljavljanju pravice za mladoletne upravičence s strani njihovih staršev. Če Ministrstvo za infrastrukturo meni, da je zakonsko razlikovanje med nepolnoletnimi upravičenci s stalnim prebivališčem v Sloveniji in nepolnoletnimi upravičenci z začasnim prebivališčem v Sloveniji utemeljeno, Državni svet predlaga, da ministrstvo poleg podrobne obrazložitve za omenjeno razlikovanje posreduje tudi podatke o številu nepolnoletnih upravičencev, ki so jim zaradi neizpolnjevanja kriterija stalnega prebivališča omenjeno pravico zavrnilo.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za infrastrukturo, da vprašanja prouči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanje v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (28 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 28 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

* * *

Po elektronski pošti dne 11. 9. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli pobudo državnega svetnika Alojza Kovšče glede pridobitve statusa družinskega pomočnika za samostojne podjetnike.

Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 11. 9. 2018.

Obrazložitev je podal predlagatelj pobude državni svetnik Alojz Kovšča.

Podpredsednik Državnega sveta Matjaž Švačan je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na 10. seji 12. 9. 2018, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval pobudo državnega svetnika Alojza Kovšče glede pridobitve statusa družinskega pomočnika za samostojne podjetnike ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US in 21/13-ZFDO-F) sprejel naslednji

S K L E P:

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo državnega svetnika Alojza Kovšče in Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti predlaga, da pobudo prouči in nanjo odgovori.

Pobuda državnega svetnika Alojza Kovšče se glasi:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti naj poda stališče glede spremembe 18.b člena Zakona o socialnem varstvu, ki bi odpravila pogoj prenehanja samostojnega podjetnika posameznika za pridobitev statusa družinskega pomočnika in s tem odpravila ugotovljeno neenakost samostojnih podjetnikov pri pridobitvi statusa družinskih pomočnikov v razmerju do zaposlenih po pogodbi o zaposlitvi, ki lahko za pridobitev statusa družinskega pomočnika trg dela zapustijo deloma ali v celoti.

Obrazložitev:

Polnoletne osebe s težko motnjo v duševnem razvoju ali polnoletne težko gibalno ovirane osebe, ki potrebujejo pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb, imajo na podlagi poglavja II A Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg in 31/18 – ZOA-A, v nadaljevanju: ZSV) pravico do izbire družinskega pomočnika. V 18.b členu ZSV so natančno opredeljeni pogoji za pridobitev statusa družinskega pomočnika, saj omenjeni člen med drugim določa, da se mora oseba, ki želi postati družinski pomočnik, odjaviti iz evidence brezposelnih oseb ali zapustiti trg dela. Pri tem se šteje, da je oseba zapustila trg dela v primeru, ko odpove pogodbo o zaposlitvi s polnim delovnim časom, sklene delovno razmerje s krajšim delovnim časom, samostojni podjetnik posameznik preneha ali družba z enim družbenikom preneha opravljati dejavnost. Določbe veljavnega ZSV natančno opredeljujejo tudi postopek

uveljavljanja pravice do izbire družinskega pomočnika, pri čemer velja, da invalidska komisija na podlagi 18.f člena ZSV presoja primernost posameznika za družinskega pomočnika, mnenje invalidske komisije pa predstavlja podlago za sprejem končne odločitve Centra za socialno delo.

Kot je razvidno iz zakonodajnega gradiva k Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu¹ (Uradni list RS, št. 105/2006, ZSV-D), je zakonodajalec leta 2006 razširil opredelitev pojma »zapustiti trg dela« s tem, ko je med pogoje dodal tudi prenehanje podjetnika posameznika ali prenehanje opravljanja dejavnosti družbe z enim družbenikom, ki ne zaposluje drugih oseb, pri čemer ni navedel razlogov, ki bi utemeljevali omenjene spremembe. S tem je zakonodajalec podjetnikom posameznikom, kljub spremenjeni definiciji pojma podjetnika v Zakonu o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15 in 15/17, v nadaljevanju: ZGD-1), ki ne določa več, da je podjetnik fizična oseba, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost kot svojo izključno dejavnost², temveč je to fizična oseba, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost v okviru organiziranega podjetja³, onemogočil pridobitev statusa družinskega pomočnika.

Z omenjeno določbo je zakonodajalec povzročil neenako obravnavo oseb s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi in samostojnih podjetnikov, saj slednjim brez stvarno utemeljenega razloga onemogoča pridobitev statusa družinskega pomočnika, navkljub dejstvu, da je pridobitev omenjenega statusa možna za osebe s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za krajši delovni čas. Ravno zaradi obstoja dodatnih varovalnih mehanizmov, ki omogočajo nenehno ugotavljanje primernosti kandidata in postopka odvzema statusa družinskega pomočnika, vnaprejšnjega razlikovanja med omenjenima kategorijama posameznikov ni moč argumentirati, na kar sta že opozorila tudi Varuhinja človekovih pravic Republike Slovenije in Zagovornik načela enakosti.

V tem oziru Državni svet predlaga, da Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti poda stališče glede morebitne spremembe 18.b člena ZSV, ki bi odpravila pogoj prenehanja podjetnika posameznika za pridobitev statusa družinskega pomočnika in uveljavila zakonsko ureditev, ki jo je določal ZSV pred letom 2006. Ministrstvo naj obenem pojasni razloge, ki po njegovem mnenju terjajo različno obravnavo posameznih kategorij oseb, in sicer zaposlenih po pogodbi o zaposlitvi, ki lahko za pridobitev statusa družinskega pomočnika zapustijo trg dela deloma ali v celoti ter samostojnih podjetnikov, ki lahko ta status pridobijo izključno v primeru celotne opustitve opravljanja dejavnosti.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da pobudo prouči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanjo v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (28 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 28 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

---

¹ EPA 767-IV

² Definicija samostojnega podjetnika v Zakonu o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 15/05 – uradno prečiščeno besedilo in 42/06 – ZGD-1)

³ 3. člen ZGD-1

* * *

Po elektronski pošti dne 11. 9. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli pobudo državne svetnice Bojane Potočan glede ureditve pro bono nudenja pravne pomoči odvetnikov.

Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 11. 9. 2018.

Obrazložitev je podala predlagateljica pobude državna svetnica Bojana Potočan.

Podpredsednik Državnega sveta Matjaž Švačan je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na 10. seji 12. 9. 2018, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval pobudo državne svetnice Bojane Potočan glede ureditve pro bono nudenja pravne pomoči odvetnikov ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US in 21/13-ZFDO-F) sprejel naslednji

S K L E P:

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo državne svetnice Bojane Potočan in predlaga Vladi Republike Slovenije, da pobudo prouči in nanjo odgovori.

Pobuda državne svetnice Bojane Potočan se glasi:

Vlada Republike Slovenije naj celovito uredi pro bono nudenja pravne pomoči odvetnikov.

Obrazložitev:

Slovenski odvetniki od leta 2011 organizirajo Dan brezplačne odvetniške pravne pomoči, v okviru katere posameznikom, ki potrebujejo pravno svetovanje, na ta dan slednjo nudijo brezplačno; svojih storitev ne zaračunajo in ne dobijo povrnjenih stroškov.

Slovenski odvetniki posameznike zastopajo tudi na podlagi dodeljene brezplačne pravne pomoči, v kolikor se posamezniku v skladu z določbami Zakona o brezplačni pravni pomoči dodeli redna, izredna, izjemna ali nujna brezplačna pravna pomoč.

Obstajajo pa tudi primeri, ko se posameznik, fizična oseba, obrne na odvetniško pisarno po pravno pomoč in nima sredstev za plačilo nagrade in stroškov, ki bodo nastali, prav tako pa ni upravičena do brezplačne pravne pomoči. Odvetniki ugotavljajo, da v praksi niso redki primeri, ko posamezniki ostanejo brez brezplačne pravne pomoči, ker jih od pogojev zanjo loči le za nekaj evrov prevelik dohodek ali pa imajo prosilci nepremičnino, ki jim ne prinaša sredstev, temveč jih lahko celo obremenjuje. Odvetniki jim v tem primeru nudijo pravno pomoč pro bono, saj 42. člen Kodeksa odvetniške poklicne etike določa, da je zastopanje in obramba socialno šibkih običajna in častna naloga odvetnikov pri opravljanju odvetniškega poklica, v skladu s 46. členom Kodeksa pa socialno šibkim strankam nagrade ne zaračunajo.

Odvetniki kot del pravosodja zapolnjujejo vrzel med strankami, ki izpolnjujejo kriterije za pridobitev brezplačne pravne pomoči po določbah Zakona o brezplačni pravni

pomoči in posamezniki, ki minimalno presegajo formalni prag za pridobitev te pomoči, dejansko pa jim je zaradi njihovega finančnega položaja pravna pomoč, in s tem pravica do sodnega varstva, nedostopna.

V primerih, ko fizična oseba potrebuje odvetnikovo pomoč, pa nima sredstev za plačilo obveznosti, po drugi strani pa tudi ni upravičena do brezplačne pravne pomoči, ji odvetniki pravno pomoč nudijo pro bono, kar pomeni, da stranki svetujejo ali jo zastopajo brezplačno. Vendar pa veljavna davčna zakonodaja, ki ureja dohodnino oziroma davek od dohodka pravnih oseb ter davek na dodano vrednost, ne obravnava enako vseh oblik brezplačne pravne pomoči. Primerno bi bilo, da se na način, kot je urejena davčna obravnava brezplačne pravne pomoči, uredi tudi pravna pomoč pro bono, ki jo odvetniki opravljajo na dan Odvetniške brezplačne pravne pomoči in pravno pomoč, ki jo skladno z etičnimi načeli in pravili pri opravljanju odvetniškega poklica nudijo odvetniki socialno šibkejšim strankam. Odvetniki namreč stranki svojih storitev ne zaračunajo, a vendar prihaja do različne interpretacije ali odvetniku nastanejo davčne obveznosti ali ne. V inšpekcijskih nadzorih se namreč pogosto zgodi, da se odvetniku ne verjame, da je določeno storitev nudil brezplačno, in se določi, da je prejel dohodek v višini, kot je določeno z Odvetniško tarifo. Zaradi take obravnave je po oceni odvetnikov precej manj nudenja brezplačne oziroma pro bono pravne pomoči osebam, ki si je ne morajo privoščiti, kot bi je bilo, v kolikor bi bila pravila v naprej določena.

Nudenje pro bono pravne pomoči je pogost institut in na primer na Švedskem je praksa taka, da odvetnik v primeru pro bono storitev na spisu označi UA (utan avgift – brez dajatev), kar tamkajšnja davčna služba spoštuje.

Zaradi navedenega predlagam, naj se tudi v Sloveniji določijo jasna pravila, kdaj gre za pro bono opravljeno storitev, način kako se tako storitev opredeli kot brezplačno, da bo sprejemljiv tudi za davčne organe, ter se posledično uredi davčna zakonodaja na način, da odvetniki od nezaračunanih storitev ne plačujejo davčnih dajatev.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije, da pobudo prouči in v skladu s četrtnim odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanjo v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 28 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

* * *

Po elektronski pošti 5. 7. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Vlade Republike Slovenije na pobudo državnega svetnika Toneta Hrovata glede ureditve razpolaganja in upravljanja z nepremičninami za namen učnih procesov.

- - -

Po elektronski pošti 11. 7. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Vlade Republike Slovenije na pobudo državnega svetnika Franca Goloba v zvezi z izvajanjem regionalne, razvojne in evropske kohezijske politike.

- - -

Po elektronski pošti 16. 7. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Ministrstva za javno upravo na pobudo Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport ter Interesne skupine negospodarskih dejavnosti za odpravo instituta anonimnih prijav v povezavi s področjem inšpekcijskega nadzora.

- - -

Po elektronski pošti 18. 7. 2018 so državne svetnice in svetniki sprejeli odgovor Državnega zbora Republike Slovenije na pobudo Interesne skupine negospodarskih v zvezi z seznanitvijo državnih svetnic in svetnikov s celotnim končnim poročilom o delu Preiskovalne komisije o ugotavljanju domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma, jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb v NLB d.d. ter domnevnega pranja denarja v Novi KBM d.d. in celotnim končnim poročilom o delu Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji, vključno z vsemi gradivi, ki sta jih pri svojem delu obravnavali omenjeni preiskovalni komisiji.

- - -

Po elektronski pošti 20. 7. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Vlade Republike Slovenije ter odgovor Ministrstva za javno upravo, ki jim je bil poslan po elektronski pošti 23. 7. 2018, na vprašanje in pobudo v zvezi z vračanjem v ponovno odločanje v upravnih postopkih.

- - -

Po elektronski pošti 24. 7. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Ministrstva za finance na vprašanja državnega svetnika Borisa Šuštaršiča v zvezi s sestavo Sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji in neformalnim poddržavljanjem te javne fundacije. V zvezi z omenjenimi vprašanji državnega svetnika Borisa Šuštaršiča ste v vednost po elektronski pošti 20. 7. 2018 prejeli tudi dopis Iva Jakovljeviča, podpredsednika Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji, naslovljenega na direktorja FIHO in predsednika Sveta FIHO.

- - -

Po elektronski pošti 20. 7. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Vlade Republike Slovenije ter odgovor Ministrstva za okolje in prostor, ki jim je bil poslan po elektronski pošti 30. 7. 2018 na vprašanje državnega svetnika Tomaža Horvata glede poteka plinovodov skozi Vipavsko dolino.

- - -

Po elektronski pošti 20. 7. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Ministrstva za okolje in prostor ter odgovor Ministrstva za javno upravo, ki jim je bil poslan po elektronski pošti 4. 9. 2018, na pobudo državne svetnice Bojane Potočan v zvezi z izdajo razlage glede izvajanja 93. člena Gradbenega zakona in sprejema novele Gradbenega zakona.

- - -

Po elektronski pošti 6. 8. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije na pobudo državnega svetnika Alojza Kovšca glede financiranja najema robotske obleke.

- - -

Po elektronski pošti 9. 8. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Vlade Republike Slovenije na pobudo državnega svetnika Branka Tomažiča v zvezi s pogojem aktivnega kmetovanja za upravičenost do neposrednih plačil.

- - -

Po elektronski pošti 9. 8. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Vlade Republike Slovenije na vprašanje Interesne skupine lokalnih interesov v zvezi s sistemsko ureditvijo zaščite pred točo.

* * *

Vodenje seje je prevzel predsednik Državnega sveta Alojz Kovšca.

* * *

3. točka dnevnega reda:

– Mnenje k Rednemu letnemu poročilu Zagovornika načela enakosti za leto 2017, EPA 2795-VII

Redno letno poročilo je bilo objavljeno na spletni strani Državnega zbora in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Redno letno poročilo je obravnavala Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog mnenja Državnega sveta k rednemu letnemu poročilu so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 7. 9. 2018.

Besedo je imel predstavnik predlagatelja poročila Miha Lobnik, zagovornik načela enakosti.

Poročevalec Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide mag. Peter Požun je predstavil poročilo komisije.

Razpravljal je državni svetnik dr. Matjaž Gams.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 10. seji 12. 9. 2018, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

Mnenje

k Rednemu letnemu poročilu Zagovornika načela enakosti za leto 2017

Državni svet **se je seznanil** z Rednim letnim poročilom Zagovornika načela enakosti za leto 2017, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložil Zagovornik načela enakosti (v nadaljevanju: Zagovornik).

Državni svet ugotavlja, da je predloženo poročilo prvo celoletno poročilo, ki ga Zagovornik podaja kot samostojni proračunski uporabnik (omenjeni status vzpostavljen 1. 1. 2017). Po mnenju Državnega sveta poročilo sistematično in podrobno predstavlja izvedene dejavnosti organa na vseh področjih, ki so Zagovorniku zakonsko dodeljena v njegovo pristojnost. Ponuja tudi podrobnejši vpogled v dojemanje problematike diskriminacije v slovenskem prostoru in predstavlja dobro podlago za zagovornikovo nadaljnje delo.

Po poročanju Zagovornika so prvo leto njegovega samostojnega delovanja (prej je bil z administrativno-tehničnega vidika odvisen od pomoči pristojnega Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, do oktobra 2017 pa tudi prostorsko) zaznamovali predvsem različni procesi vzpostavljanja pogojev za njegovo samostojno delovanje, zato je slednjim v poročilu posvečeno posebno poglavje.

Kljub temu, da so bila za proračunsko leto 2018 Zagovorniku vendarle dodeljena nekoliko višja finančna sredstva (letni proračun v višini 500.000 evrov) od tistih, ki jih je imel na voljo 2017 (250.000 evrov; v začetku 200.000, nato zagotovljenih dodatnih 50.000), Državni svet ugotavlja, da se Zagovornik še vedno sooča s finančno in kadrovske situacijo (šest zaposlenih in trije pripravniki), ki ni primerljiva s pogoji, v katerih delujejo sorodni evropski organi, in ki mu ne omogoča učinkovitega opravljanja številnih nalog, ki mu jih nalaga Zakon o varstvu pred diskriminacijo (ZVarD), s katerim je bil sicer Zagovornik tudi ustanovljen. Posledično Državni svet podpira prizadevanja Zagovornika, da se mu v okviru priprave proračuna za leto 2019 ustrezno zviša dodeljena sredstva za delovanje (2018 je npr. za normalno delovanje Zagovornik predvidel znesek 1.100.000 evrov).

Državni svet ugotavlja, da je poročilo Zagovornika strukturirano na način, da predstavlja dejavnosti organa v zvezi z vsemi nalogami, ki mu jih nalaga ZVarD, med drugim vsebuje prvi pregled prejetih pobud in predlogov za obravnavo domnevnih zatrjevanih dejanj diskriminacije (v pregled niso zajete zgolj izrecne prijave diskriminacije, ampak tudi prošnje za različna pojasnila itd.).

V poročilu so predstavljeni tudi izsledki prve raziskave javnega mnenja na reprezentativnem vzorcu, s katero je Zagovornik skušal ugotoviti, do kakšne mere so državljanke in državljani Republike Slovenije seznanjeni z vsebino pojma »diskriminacija« in z njo povezanimi koncepti ter kakšna so njihova mnenja in stališča v zvezi z navedeno problematiko. Kot poroča Zagovornik, je raziskava pokazala, da 10 % ljudi v Sloveniji navaja, da so bili v preteklem letu tako ali drugače diskriminirani in da ocenjujejo, da se je situacija na tem področju v zadnjem času poslabšala. Iz rezultatov raziskave je možno razbrati tudi to, da ljudje ne poznajo dovolj dobro institucij in mehanizmov, na katere se lahko obrnejo v primeru diskriminacije (npr. na inšpektorate z različnih področij, ki imajo, v nasprotju z Zagovornikom, ki lahko zgolj ugotavlja, da gre za primere diskriminacije, več pristojnosti in možnosti ukrepanja, bodisi zgolj z opozorili bodisi s sankcijami v obliki denarnih glob) ter da si želijo več sistematičnih informacij o tem, kaj je diskriminacija in kako lahko ukrepajo, ko se znajdejo v vlogi žrtve. Slednje Zagovornika napotuje k okrepitvi ozaveščenja in izobraževanja na tem področju.

Zagovornik je na letni ravni zavezan poročati tudi o primerih diskriminacije, ki jih zaznajo v drugih institucijah (državni organi, lokalne skupnosti, samoupravne narodne skupnosti in nosilci javnih pooblastil, inšpektorati). Na podlagi odzivov institucij na nacionalni ravni ugotavlja, da po deležu prijav domnevne diskriminacije oziroma po številu obravnavanih primerov diskriminacije izstopajo inšpektorati, v pristojnosti katerih so trg dela, trg dobrin in storitev in področje izobraževanja. Obenem pa z zaskrbljenostjo izpostavlja neodzivnost posameznih ministrstev in mestnih občin, ki Zagovorniku sploh niso poročali o ukrepih, ki so jih izvedli v okviru svojih anti-diskriminacijskih programov in svojih načrtih na tem področju v prihodnje. Prav tako za večino ministrstev, ki so se odzvala na njegov poziv k poročanju, z izjemo pristojnega Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Zagovornik ugotavlja, da niso dovolj dobro seznanjena s problematiko diskriminacije in se ne zavedajo svoje vloge v tem oziru; torej da niso zgolj v vlogi delodajalcev, v okviru katere ne smejo diskriminirati, ampak tudi v vlogi nosilcev posameznih politik, v katere bi bilo treba vključiti tudi anti-diskriminacijske ukrepe. Posledično Zagovornik ugotavlja, da bi bilo v okviru ministrstev in drugih organov na državni in lokalni ravni nujno treba izvesti intenzivna izobraževanja o vlogi sistemskih akterjev na temo preprečevanja diskriminacije.

Državni svet ugotavlja, da je Zagovornik v poročilo vključil tudi tehnični prevod Splošnega priporočila Evropske komisije za boj proti rasizmu in nestrpnosti (ECRI) št. 2: Organi za načelo enakosti za boj proti rasizmu in nestrpnosti na nacionalni ravni, ki ga je decembra 2017 v Strasbourgu potrdila Generalna skupščina Sveta Evrope. Priporočilo je namenjeno članicam Sveta Evrope ravno z namenom razjasnitve nalog in članstva tovrstnih organov, pri čemer navaja tri ključne naloge: spodbujanje enakopravnosti in preprečevanje diskriminacije na način raziskovanja, ozaveščanja in sistematičnega dela; nudenje podpore tistim, ki so diskriminirani (s pomočjo nasvetov, pravne pomoči in sodelovanja v nekaterih sodnih postopkih strateškega pravdanja) in odločanje o prejetih pobudah o diskriminaciji in s tem povezanim izrekanjem učinkovitih sankcij. Navedene smernice Zagovornik navaja kot glavno podlago, ki naj bo v pomoč pri razvoju organa zagovornika načela enakosti v Sloveniji.

Državni svet je bil seznanjen, da je Zagovornik pri svojem dosedanjem delu sam ali na podlagi pripomb drugih organov ugotovil, da nekateri postopki v ZVarD niso dovolj jasno predpisani, zaradi česar bo Zagovornik prihodnji Vladi Republike Slovenije predlagal določene spremembe, ki naj bi pripomogle h kakovostnejšemu in bolj učinkovitemu delovanju novega organa.

Državni svet se je seznanil tudi s stališčem pristojnega Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki ocenjuje, da je poročilo Zagovornika, ki je pripravljeno v skladu z 22. členom ZVarD, sistematično, da sledi zakonsko opredeljenim nalogam in da predstavlja dobro podlago za nadaljnje usmeritve Zagovornikovega dela. Ministrstvo prav tako pozdravlja prizadevanja Zagovornika za učinkovito delovanje in že vzpostavljeno sodelovanje s sorodnimi organi na ravni EU in mednarodni ravni, pa tudi z različnimi nacionalnimi organi in nevladnimi organizacijami.

S težavami pri ustanavljanju in aktivnem izvajanju nalog Zagovornika sta se že 2017 podrobneje seznanila pristojna Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide ter Državni svet, in sicer v sestavi iz V. mandata Državnega sveta. Pri tem sta skušala na različne načine (poziv Vladi in pristojnemu odboru

Državnega zbora) aktivno pripomoči k pridobitvi dodatnih virov za zagovornikovo delovanje. Državni svet v aktualni sestavi z zadovoljstvom ugotavlja, da je v vmesnem času v zvezi z navedenim vendarle prišlo do določenih pozitivnih premikov in upa, da se bo tudi v prihodnje Zagovornika v naši družbi prepoznavalo kot pomemben institut zaščite pravic posameznikov. Pri tem ponovno poziva Vlado in Državni zbor k zagotovitvi ustreznih finančnih in kadrovskih pogojev za delo Zagovornika, glede na to, da se od njega pričakuje, da bo uspešno in učinkovito obvladoval to zelo zahtevno področje ter pripad zadev.

Državni svet se strinja s stališčem Zagovornika in pristojnega ministrstva, da sta prepoznavna organa zagovornika načela enakosti in seznanjanje ljudi s problematiko diskriminacije ključnega pomena za učinkovito delo Zagovornika. V zvezi z izobraževanjem in ozaveščanjem o nesprejemljivosti diskriminiranja pa Državni svet predlaga, da naj se z navedenimi aktivnostmi začne že v okviru zgodnjega izobraževanja otrok.

Državni svet ugotavlja, da se slovenska družba, kar se tiče diskriminacije posameznikov ali posameznih družbenih skupin ter izrazito negativno nastrojenih dejanj (blatenje, spodbujanje negativizma, različne oblike izključevanja iz družbe (zaradi spola, spolne usmerjenosti, invalidnosti, rase ...), lažne novice itd.), čedalje bolj usmerja v neželeno smer, a se temu ne posvečamo dovolj. Posledično Državni svet še toliko bolj prepoznavna pomembno Zagovornikovo vlogo v skrbi za družbo, v kateri bo vsem prijetno živeti.

Državni svet na podlagi pojasnil Zagovornika ugotavlja, da se diskriminacija (kot je pokazala izvedena raziskava) največkrat pojavlja v okviru področij zaposlovanja, odpuščanja in delovnih pogojev, sledijo jim področja socialnega in zdravstvenega varstva (npr. dostop do enakih storitev s plačilom iz žepa ali zgolj na podlagi zavarovanja) in da sta največkrat izpostavljeni osebni okoliščini, zaradi katerih je posameznik diskriminiran, določena vrsta invalidnosti in spol. V ospredje čedalje bolj pogosto stopa tudi etnična pripadnost (npr. v Sloveniji v povezavi z vprašanji romske skupnosti).

Državni svet kot enega od aktualnih področij diskriminacije prepoznavna delo in zaposlovanje, in sicer v povezavi z mladimi ženskami (osebni okoliščini starševstva in spola), ki so povečini zaposlene v manj varnih zaposlitvah za določen čas, se pogosto soočajo z izgubo zaposlitve po poteku porodniškega dopusta ali manjšimi možnostmi za zaposlitev, ker obstaja verjetnost, da bodo kmalu zanosile ipd.

Zagovornik v zvezi z navedenim pojasnjuje, da je tudi na ravni EU vprašanje žensk in starševstva pogost predmet obravnave organov za varstvo pred diskriminacijo, in da ZVarD v petem odstavku 13. člena izrecno navaja k t. i. pozitivni diskriminaciji v takšnih primerih, saj določa, da neenako obravnavanje v zvezi z ugodnejšim varstvom žensk zaradi nosečnosti in materinstva glede pogojev za dostop do zaposlitve, samozaposlitve in poklica, vključno z izbirnimi merili in pogoji zaposlovanja, ne glede na vrsto dejavnosti in na vseh ravneh poklicne hierarhije, vključno z napredovanjem, ne pomeni diskriminacije.

Državni svet je bil seznanjen tudi s primeri domnevne diskriminacije, povezanimi s trenutnim stanjem na trgu dela, na katere je na seji Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide opozoril predstavnik interesov delojemalcev. Dogaja se namreč, da se zaradi primanjkljaja delovne sile na določenih področjih oz. v določenih poklicih

z novo zaposlenimi delavci sklepa pogodbe o delu za višje zneske plačil (razlike tudi do 30 %) kot so plače delavcev, ki so že nekaj časa zaposleni pri istem delodajalcu na primerljivem delovnem mestu. Državni svet ocenjuje, da gre za neenakopravnost, ki ne bi smela biti dopustna. Seznanjen je bil tudi z dogovorom na pristojni komisiji, da se bo Zagovorniku pisno predložilo v obravnavo omenjene primere, da jih bo lahko podrobneje proučil in podal svoje stališče v skladu z vsemi pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se lahko potrdi, da gre za diskriminacijo (med drugim, ali je oseba diskriminirana zaradi ene od osebnih okoliščin, ki so zakonsko opredeljene).

Državni svet v zvezi z vsebino poročila podaja pripombo glede navedbe deležev podanih predlogov za obravnavo diskriminacije v Tabeli 12: Regija na str. 39. Iz slednje namreč izhaja, da je regija, v kateri je bilo podanih največje število predlogov osrednjeslovenska (27 predlogov), pri čemer je v tabeli navedeno, da slednje predstavlja 34 % delež vseh predlogov. Državni svet meni, da bi bilo treba omenjene podatke o deležih posameznih regij ustrezno uravnotežiti glede na število prebivalcev, ki živijo v posamezni regiji, saj bi šele na tej podlagi lahko izvajali primerjavo med posameznimi regijami. Zagovornik načela enakosti se je že na seji pristojne komisije Državnega sveta strinjal s podano pripombo in pojasnil, da je bil osnovni namen tabelaričnega prikaza predvsem izpostaviti dejstvo, da je Zagovornik trenutno v večji meri dostopen predvsem prebivalcem osrednjeslovenske regije, ostalim pa manj. Eden od ključnih elementov učinkovitega dela organov po zgledu slovenskega organa zagovornika načela enakosti je namreč tudi njihova dostopnost (v Franciji ima npr. podoben organ vzpostavljenih 500 regionalnih točk, v katerih deluje vsaj ena oseba vsaj dvakrat tedensko). Kot je bil seznanjen Državni svet, si bo Zagovornik prizadeval, da bi se tudi v Sloveniji vzpostavilo čim širšo mrežo pomoči domnevnim žrtvam diskriminatornih dejanj, saj lahko ravno svetovanje in prvi napotki žrtvi najbolj koristijo, da se po nepotrebnem ne zaplete v dolgotrajne sodne postopke na podlagi civilnih tožb.

Državni svet je bil seznanjen tudi s primerjavo finančnih in kadrovskih resursov med Varuhom človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) in Zagovornikom ter z vsebinskim prekrivanjem narave njunega dela. Zagovornik je že na seji pristojne komisije Državnega sveta podal pojasnilo, da je letni proračun Varuha človekovih pravic več kot štirikrat večji od letnega proračuna Zagovornika. Prav tako se Zagovornik z Varuhom (še) ne more primerjati po številu prejetih primerov, a če država želi, da Zagovornik učinkovito opravlja svoje delo in se razvija po zgledu Varuha, mu bo treba zagotoviti ustrezna sredstva za delovanje, na kar je Državni svet opozoril že v svojem preteklem mandatu.

Kar se tiče pristojnosti Varuha in Zagovornika, pa po pojasnilu Zagovornika Državni svet ugotavlja, da so Varuhove pristojnosti v zvezi s kršitvami človekovih pravic, ki so povezane z diskriminacijo, nestrpnostjo in neenakopravnostjo širše, medtem ko ima Zagovornik na področju varstva pred diskriminacijo bolj specifične in širše naloge, ki niso samo sistemske, ampak zajemajo konkretne postopke ugotavljanja diskriminatornih ravnanj in posledično izrekanje konkretnih priporočil (in to ne samo v okviru javnega sektorja, na katerega so omejene pristojnosti Varuha, ampak tudi v zasebni sferi, kjer se odpre širok spekter potencialnih neustreznih praks).

V zvezi z nekaterimi promocijskimi aktivnostmi (npr. v obliki obcestnih plakatov), prek katerih so posamezne politične stranke med volilno kampanjo izražale nezaželenost migrantov v Sloveniji in jih Državni svet ocenjuje kot neprimerne in diskriminatorne, po pojasnilu Zagovornika, ki sicer obravnava tudi primere sovražnega govora kot eno od

oblik diskriminacije, slednji nima drugih pristojnosti kot opozoriti storilca, da naj s svojimi dejanji preneha. Prav tako v takšnih primerih nima pristojnosti sankcioniranja Inšpektorat RS za kulturo in medije. Edino možnost predstavlja ukrepanje tožilstva in policije na podlagi 297. člena Kazenskega zakonika. Državni svet pri tem opozarja, da se v Sloveniji pogosto zakonsko in podzakonsko prenormira posamezne postopke, določa razne zapovedi, prepovedi in opozorila, pri čemer pa ni na voljo ustreznih zakonskih podlag za sankcioniranje njihovih kršitev oziroma njihovega neupoštevanja. Tudi Zagovornik po mnenju Državnega sveta ne more ustrezno opravljati svojih nalog, če nima ustreznih pristojnosti, da resnično vpliva na prenehanje aktivnosti, ki vodijo v diskriminacijo ali so jo že povzročile.

Državni svet dodatno ugotavlja, da je nesprejemljivo, da mora Zagovornik iz sredstev, ki se mu namenjajo za delovanje in so trenutno zelo omejena, sam skrbeti za to, da so državljani seznanjeni z njegovim obstojem. Meni, da bi morala promocijo (še zlasti novoustanovljenega organa prevzeti ustanoviteljica organa, torej država.

Državni svet posledično predlaga, da pristojni Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide razpravlja o možnosti, da bi se prebivalce Slovenije na različne načine in na vidnih mestih (v okviru ustanov javne in državne uprave, prek različnih e-portalov, na izpostavah javnih zavodov (npr. Zavoda za zaposlovanje) itd.) obveščalo o kontaktnih podatkih in pristojnostih Zagovornika ter drugih organov za zaščito pravic posameznika (Varuh človekovih pravic Republike Slovenije, Komisija za preprečevanje korupcije, Informacijski pooblaščenec, zastopniki pacientovih pravic, zastopniki pravic oseb s težavami v duševnem zdravju itd.) po zgledu javnega obveščanja o kontaktnih podatkih Policije in številke za klice v sili.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik mag. Peter Požun.

Predlog mnenja Državnega sveta je bil sprejet (27 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 26 jih je glasovalo za, nihče ni glasoval proti).

4. točka dnevnega reda:

– **Mnenje k Letnemu poročilu Informacijskega pooblaščenca za leto 2017, EPA 2848- VII**

Letno poročilo je objavljeno na spletni strani Državnega zbora in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Letno poročilo je obravnavala Komisija za državno ureditev. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem. Predlog mnenja Državnega sveta k letnemu poročilu so prejeli po elektronski pošti 7. 9. 2018.

Besedo je imela predstavnica predlagatelja poročila Mojca Prelesnik, informacijska pooblaščenka.

Poročevalec Komisije za državno ureditev Rajko Fajt je predstavil poročilo komisije.

Razpravljali so državni svetniki Igor Antauer, Franc Kangler in Dejan Crnek.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 12. seji 12. 9. 2018, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

M n e n j e

k Letnemu poročilu Informacijskega pooblaščenca za leto 2017

Predlog Letnega poročila Informacijskega pooblaščenca za leto 2017 (v nadaljevanju: letno poročilo) je v obravnavo Državnemu zboru predložil Informacijski pooblaščenec Republike Slovenije.

Državni svet se **je seznanil** z letnim poročilom.

* * *

Informacijski pooblaščenec Republike Slovenije (v nadaljevanju: IP) se je v letnem poročilu za leto 2017 na področju dostopa do informacij javnega značaja osredotočil na hitro reševanje pritožbenih zadev, pri varstvu osebnih podatkov pa predvsem na učinkovito izvajanje inšpekcijskih nalog. Zelo veliko dela je IP opravil na področju preventive in izobraževanja, veliko je bilo pripravljenih mnenj. 25. maja 2018 je začela veljati nova evropska Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov (v nadaljevanju: splošna uredba) in tudi na račun tega je bilo opravljenih kar 132 izobraževanj za obe pravni področji za kateri skrbi IP, varstvo osebnih podatkov in dostop do informacij javnega značaja.

Pri dostopu do informacij javnega značaja IP ugotavlja, da se je zmanjšalo število pritožb zoper lokalne skupnosti. IP je zabeležil povečanje števila pritožb zoper državne organe, bistveno več je bilo prošenj za mnenja na področju dostopa do informacij javnega značaja, izdanih je bilo tudi več meritornih odločb. Skrajšal se je čas postopkov pri IP in za meritorno odločitev se v povprečju porabi le 37 dni, kar je veliko manj od zakonsko določenega roka. IP posebej poudarja, da je Zakon o dostopu do informacij javnega značaja dober zakon, javnost je z njim dobro seznanjena in ga zato vedno bolj uporablja.

Na področju varstva osebnih podatkov je IP opravil 655 inšpekcij, nekaj več v zasebnem kot v javnem sektorju. Tako je bilo izdanih 16 odločb glede povezovanja zbirk podatkov, veliko primerov se je nanašalo na iznos osebnih podatkov v tretje države, prav tako je bilo zabeleženo povečanje pritožb oziroma zahtev za seznanitev z lastnimi osebnimi podatki. Takšnih pritožb je bilo kar 110, porast na tem področju se beleži od 2016 in kaže, da se državljani zavedajo pravic, ki upravljavcem zbirk podatkov nalagajo obveznost, da za obdelovanje osebnih podatkov posameznika pridobijo dovoljenje. Največ prijav na področju varstva osebnih podatkov se je nanašalo na nezakonito posredovanje osebnih podatkov, posredovanje podatkov nepooblaščenim osebam, nezakonito zbiranje osebnih podatkov, nezakonito

neposredno trženje, nezakonit videonadzor, zlasti na delovnem mestu, nezakonite vpoglede v zbirke osebnih podatkov, neustrezna zavarovanja osebnih podatkov. IP se je ukvarjal s posredovanjem nešifriranih osebnih podatkov, čeprav zakon nalaga, da morajo biti občutljivi osebni podatki pri prenosu šifrirani. IP je na seji Državnega sveta izpostavil, da si želi delati več na sistemskih inšpekcijskih ogledih, t. i. ex offo pregledih, ki si jih določi sam in na področjih, kjer zazna probleme. Znotraj teh pregledov je bila 2017 tako večja pozornost posvečena nekaterim ministrstvom, upravnim enotam in zdravstvu, pa tudi večjim pogodbenim obdelovalcem podatkov, turističnim agencijam, sindikatom in društvom. Izdanih je bilo veliko pisnih mnenj, hkrati pa je IP okrepil telefonsko dežurstvo in nasvete prek telefona, kar omogoča, da stranke hitreje pridejo do informacij.

Najpomembnejša značilnost 2017 so bile priprave na uveljavitev splošne uredbe, pri čemer je IP ugotovil, da so predvsem večji upravljavci zbirk podatkov pripravljeni na njeno uveljavitev. Pri manjših upravljavcih so bile zaznane težave, ki pa jih imajo že z obstoječim zakonom. IP je na področju mednarodnega delovanja izpostavil ustanovitev pobude Iniciativa 2017. Po vzoru skandinavskih držav je IP združil nadzorne organe Hrvaške, Srbije, BiH, Črne gore, Kosova in Makedonije. Tako se želi vzpostaviti asociacijo, znotraj katere bi si izmenjavale dobre prakse in izkušnje, predvsem na področju uresničevanja splošne uredbe.

IP je izrazil obžalovanje, da je Slovenija v skupini 8 držav, ki na podlagi splošne uredbe niso sprejele svoje zakonodaje (ZVOP-2). Odsotnost ZVO-2 ni dobra z vidika pravne varnosti, čeprav nas delno rešuje to, da je obstoječi Zakon o varstvu osebnih podatkov zelo kakovosten. Po uveljavitvi splošne uredbe je treba pri delu z varstvom osebnih podatkov uporabljati oboje - ZVOP-1 in splošno uredbo.

Državni svet je pohvalil letno poročilo in delo IP. Državni svet meni, da IP pripomore k temu, da sta področji dostopa do informacij javnega značaja in varstva osebnih podatkov pri nas relativno dobro urejeni, ter poudarja, da javnost zato lahko pridobi informacije javnega značaja, ki jih želi ali potrebuje. Mnogokrat se zgodi, da imajo lokalne skupnosti težave s pridobivanjem informacij o gospodarskih ali negospodarskih subjektih, čeprav so informacije o njihovem delovanju v interesu lokalne javnosti. Lokalne skupnosti tudi s pomočjo IP pridobijo informacije javnega značaja, ki so nujne za ustrezno obveščenost javnosti, predvsem na področjih, kjer subjekti izvajajo monopolne dejavnosti.

Državni svet v zvezi z vprašanjem, na katerih področjih so najbolj pogoste prijave kršitev pravic varstva osebnih podatkov v javnem sektorju in v zvezi z ravnanjem spoštovanja odločitev IP ugotavlja, da . IP je v segmentu javnega sektorja največji problem predstavlja zagotavljanje zakonitosti videonadzorov, in to kljub temu da je Zakon o varstvu osebnih podatkov v veljavi že precej časa in bi zato pričakovali, da na tem področju ni več težav z uveljavljanjem zakonitosti. IP je Državnemu svetu zagotovil, da je tožb zoper njihove odločitve sicer zelo malo in da z javnim sektorjem dobro sodelujejo.

Državni svet v zvezi s pregledom delovanja sindikatov pri ravnanju z varstvom osebnih podatkov, ki so bila omenjena v letnem poročilu, na podlagi pojasnil IP ugotavlja, da je šlo v tem primeru za t. i. ex offo pregled, ki ga IP opravi na lastno pobudo. Pri tem se je izkazalo, da je v primeru sindikatov največ težav pri razumevanju, katere in koliko osebnih podatkov lahko pridobivajo, saj mora v javnem

sektorju še bolj veljati načelo zakonitosti, in mora imeti vsako posredovanje ali pridobivanje osebnih podatkov javnih uslužbencev podlago v zakonu.

Državni svet izpostavlja, da glede na to, da ZVOP-2 ni bil sprejet, IP verjetno pričakuje določene težave glede uresničevanja splošne uredbe, čemur pritrjuje tudi IP. Kljub delujočemu ZVOP-1 so nekatere zadeve v splošni uredbi drugače urejene in ne glede na to, da je splošna uredba neposredno uporabljiva v slovenskem pravnem redu, ta dopušča državam članicam, da nekatera področja podrobneje uredijo same. Težave zaradi nesprejetja ZVOP-2 se bodo tako pojavile predvsem z vidika postopkov. Tako bi npr. nov zakon moral določiti natančne postopke glede izrekanja glob, ker pa zakon ni bil sprejet, IP ne bo mogel izrehati glob. IP bo lahko še naprej izvajal inšpekcijski postopek in odredil ukrepe za prilagoditev splošni uredbi, ne bo pa mogel izreči glob, če recimo nek subjekt ne bo imenoval pooblaščenih uradnih oseb za varstvo osebnih podatkov. IP zagotavlja, da zavezanci odločbe IP običajno izvršijo brez odlaganja in pritoževanja.

Državni svet opozarja na problem, do katerega prihaja zaradi nesprejetja ZVOP-2 in se nanaša na sistem vzgoje in izobraževanja in imenovanje pooblaščenec za varstvo osebnih podatkov. Vzgojno-izobraževalne institucije imajo navodila, da pooblaščenca imenujejo v vsaki šoli in vrtcu, pri čemer položaj pooblaščenca ni jasen. Sindikat je opozoril državo, da nihče od zaposlenih v svoji pogodbi nima predpisanega opravljanja dela kot pooblaščenca za varstvo osebnih podatkov in mu ga zato delodajalec ne more dodeliti. Prav tako ni rešeno vprašanje plačila posamezniku, ki bi opravljal dodatno delo, država pa ustanovam ni namenila dodatnih finančnih sredstev, iz katerih bodo plačale novo obveznost. Uvedena je bila torej nova obveznost, pri čemer država ni poskrbela za dodatne finance. Nekatere ustanove so že začele sklepati pogodbe z zunanjimi izvajalci, ker znotraj svojih ustanov niso našle ustreznih ljudi. Ni sicer jasno, iz katerih virov bodo pokrile stroške, vendar pa ne želijo biti kaznovane zaradi neimenovanja pooblaščenec. Državni svet se strinja, da gre v tem primeru za težavo na relaciji vzgojno-izobraževalnih ustanov in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter s pomanjkljivimi navodili glede spoštovanja splošne uredbe. IP pri tem poudarja, da je imenovanje pooblaščenec za varstvo osebnih podatkov oteženo, ker nova splošna uredba ne postavlja nobenih pogojev za imenovanje na mesto pooblaščenca. Uredba namreč določa zgolj to, da mora takšna oseba imeti znanje s področja varstva osebnih podatkov. Zato je v tem primeru velika škoda, da ZVOP-2 ni bil sprejet, saj so bili v njem navedeni pogoji za imenovanje pooblaščenca, kot je stopnja izobrazbe, delovna doba in podobno. Za vzgojno-izobraževalne ustanove pa je najboljša rešitev t. i. skupno imenovanje pooblaščenih oseb in IP upa, da bo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport situacijo uredilo in vzpostavilo politiko skupnih pooblaščenec, saj ni nobene potrebe, da bi imel vsak vrtec ali šola svojega. Tudi splošna uredba omogoča takšno rešitev, ko pravi, da je pooblaščenec lahko bodisi zaposlen v ustanovi ali pa zunanji sodelavec. V predlogu ZVOP-2 je bilo po mnenju IP s strani države zaznati težnjo, da naj delo pooblaščenca v javnih ustanovah opravljajo zaposleni, vendar sta obe kategoriji pooblaščenec zdaj, z nesprejetjem ZVOP-2, izenačeni. Ni jasno, kaj se bo zgodilo, če bo ZVOP-2 določil, da so pooblaščenca v javnem sektorju lahko le notranje osebe, institucije pa bodo imele že podpisane pogodbe z zunanjimi izvajalci.

V zvezi z varovanjem osebnih podatkov in šolskim sistemom Državni svet opozarja, da v sistemu izobraževanja zelo veliko dodatnega dela povzroča obveznost varovanja osebnih podatkov dijakov in učencev pri objavah različnih obvestil (rezultati mature, prijave na popravne izpite, ...). IP poudarja, da tukaj splošna uredba ni uvedla

sprememb in je že doslej veljala obveznost o dosledno varovanih osebnih podatkih. Za vsako obdelavo osebnih podatkov mora biti ustrezna pravna podlaga in pri izobešanju različnih seznamov v šolah, bi se s podatki seznanili tudi tisti, ki se jih te informacije ne tičejo.

IP posebej poudarja, da se je zelo zmanjšalo število pritožb glede dostopa do informacij javnega značaja, ki se nanašajo na občine. Državni svet se sprašuje, zakaj je prišlo do takšnih premikov in ali gre za rezultat izobraževanj, ki jih izvaja IP ali je razlog teh pozitivnih sprememb tudi kje drugje. IP v zvezi s tem izraža prepričanje, da je izboljšanje komunikacije lokalnih skupnosti z javnostmi tudi rezultat ozaveščanja s strani IP. Poleg tega pa so lokalne skupnosti smisel zakona po vseh letih veljave ponotranjile, spremenile so organizacijo dela na občinah in zaposleni v lokalnih skupnostih, ki se ukvarjajo z informacijami javnega značaja, so bolj usposobljeni in zato je Zakon o dostopu do informacij javnega značaja na nivoju lokalnih skupnosti začel dobro delovati.

Državni svet izpostavlja tudi vprašanje morebitnih zlorab pri prijavi kršitev varstva osebnih podatkov, v zvezi s katerim IP pojasnjuje, da so ravno zato v letnem poročilu navedena opozorila, da gre v mnogih primerih prijavi za šikaniranje in zlorabe instituta. Žal takšne, tudi lažne prijave uslužbencem vzamejo veliko časa in Državni svet ugotavlja, da si IP želi, da bi bilo tovrstnih prijavi čim manj, da bi bile javnosti (posamezniki ali upravljavci podatkov oz. zavezanci) bolj izobražene in bi vedele, kaj lahko od IP pričakujejo. Ob prijavi je treba izvesti celoten postopek po uradni dolžnosti, nadzornik, ki prijavo obravnava, jo najprej prouči in če ugotovi, da ni kršitev, prijavitelju napiše obvestilo o ne-vedbi postopka in tako se konča skoraj 40 % prijavi.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Rajko Fajt.

Predlog mnenja Državnega sveta je bil sprejet (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 29 jih je glasovalo za, nihče ni glasoval proti).

5. točka dnevnega reda:

- **Drugo poročilo o izpolnjevanju priporočil skupine držav proti korupciji - GRECO za Republiko Slovenijo v četrtem krogu ocenjevanja**

Sklep Vlade Republike Slovenije in Poročilo o izpolnjevanju priporočil so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Gradivo je obravnavala Mandatno-imunitetna komisija. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 11. 9. 2018. Predlog sklepa Državnega sveta k poročilu GRECO so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 11. 9. 2018.

Mag. Vita Habjan Barborič, Vodja Centra za integriteto in preventivo Komisije za preprečevanje korupcije, je kot predstavnica predlagatelja predstavila vsebino poročila.

Poročevalka Mandatno-imunitetne komisije Lidija Jerkič je predstavila poročilo komisije.

Razpravljaj je državni svetnik dr. Matjaž Gams.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije se je na 10. seji 12. 9. 2018 seznanil z Drugim poročilom o izpolnjevanju priporočil skupine držav proti korupciji – GRECO za Republiko Slovenijo v četrtem krogu ocenjevanja, št. GrecoRC4(2018)3 z dne 23. 3. 2018, ter na podlagi 67. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) sprejel naslednji

S K L E P:

»Strokovna služba Državnega sveta naj prouči priporočila GRECO ter pripravi morebitne predloge sprememb in dopolnitev Etičnega kodeksa državnih svetnikov Državnega sveta Republike Slovenije.«.

Obrazložitev:

Državni svet se je seznanil z Drugim poročilom o izpolnjevanju priporočil skupine držav proti korupciji – GRECO za Republiko Slovenijo v četrtem krogu ocenjevanja, št. GrecoRC4(2018)3 z dne 23. 3. 2018 (v nadaljnjem besedilu: Drugo poročilo), ki ga je Državnemu svetu poslala Komisija za preprečevanje korupcije Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: KPK).

Državni svet se je seznanil z delovanjem organizacije GRECO in postopkom ocenjevanja. Četrti krog ocenjevanja je zaključen, vendar bo KPK nadaljevala z izvajanjem ukrepov na podlagi priporočil, ki so ostala delno oziroma v celoti neizpolnjena. Trenutno poteka peti ocenjevalni krog, ki je namenjen izvršilni veji oblasti, natančneje premoženjskemu stanju in ki se neposredno ne bo ukvarjal z Državnim svetom. Slovenija je zaključila 14 od 19 priporočil, pet priporočil je ostalo delno neizpolnjenih in dve popolnoma neizpolnjeni. Med njimi sta tudi kodeks ravnanja Državnega sveta in Državnega zbora ter navodila za nasprotje interesov in stalno obveščanje o etiki in integriteti.

GRECO v Drugem poročilu pozdravlja Etični kodeks državnih svetnikov Državnega sveta (v nadaljnjem besedilu: Etični kodeks), vendar ocenjuje, da je pomanjkljiv v delu, ki se nanaša na področje konflikta interesov in pomanjkanje mehanizmov nadzora in sankcij.

V zvezi s pripombo, da GRECO od Državnega sveta ni prejel nobenih informacij glede nadaljnega postopanja v zvezi z odpravo omenjenih pomanjkljivosti, Državni svet poudarja, da je Mandatno-imunitetna komisija na 2. redni seji 18. 6. 2018 obravnavala pobudo državnega svetnika prof. dr. Matjaža Gamsa za dopolnitev Etičnega kodeksa, ki ureja področje konflikta interesov. Mandatno-imunitetna komisija je Predlog dopolnitev Etičnega kodeksa poslala v obravnavo interesnim skupinam Državnega sveta.

Državni svet opozarja, da je treba razlikovati med poslanci in člani Državnega sveta, saj ima Državni svet specifično sestavo, člani Državnega sveta v skladu z ustavnimi pristojnostmi v Državnem svetu zastopajo in uveljavljajo lokalne in funkcionalne

interese. Zato je treba postaviti jasna navodila, predvsem pa se mora pri pripravi Etičnega kodeksa in pri ocenjevanju izpolnjevanja priporočil upoštevati specifičnost opravljanja funkcije člana Državnega sveta.

V zvezi s priporočilom, da se za člane Državnega sveta imenuje poseben svetovalec z nalogo usmerjanja in svetovanja, je GRECO pozdravil odločitev Državnega sveta, da Mandatno-imunitetno komisijo pooblasti za svetovanje članom Državnega sveta o etiki in integriteti, vendar KPK poudarja, da je treba članom Državnega sveta ponuditi več praktičnih informacij in usmerjenega izobraževanja glede novih vidikov Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo), predvsem pa je treba članom Državnega sveta zagotoviti tudi možnost zaupnega svetovanja glede praktičnih posledic njihovih zakonskih dolžnosti v konkretnih okoliščinah. GRECO tako predlaga Državnemu svetu imenovanje posebnega svetovalca, ki bi usmerjal in svetoval članom Državnega sveta. V tem smislu bi bilo tudi koristno, da se teoretične informacije v priročniku, ki ga člani Državnega sveta prejmejo na začetku mandata, dopolnijo s pojasnili in konkretnimi primeri s področja konfliktov interesov in lobiranja.

Državni svet v zvezi s priporočilom, da se organizirata usmerjeno in stalno obveščanje, ugotavlja, da je bilo tako v prejšnjem mandatu kot tudi na začetku aktualnega mandata za člane Državnega sveta organizirano izobraževanje o temeljnih ukrepih za krepitev integritete, preprečevanju korupcije in odpravljanju nasprotja interesov, in podpira nadaljnje sodelovanje Državnega sveta in KPK ter organizacijo usposabljanj za člane Državnega sveta.

Predlog sklepa Državnega sveta je bil sprejet (26 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 24 jih je glasovalo za, nihče ni glasoval proti).

6. točka dnevnega reda:

– Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Gradbenega zakona

Pobudo državne svetnice Bojane Potočan za sprejem predloga zakona so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Pobudo je obravnavala Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem. Predlog zakona so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 7. 9. 2018.

Besedo je imela pobudnica za sprejem predloga zakona državna svetnica Bojana Potočan.

Besedo je imela mag. Sabina Jereb, sekretarka v Službi za sistem okolja in prostora, na Ministrstvo za okolje in prostor.

Poročevalec Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Dušan Strnad je predstavil poročilo komisije.

Razpravljala sta državni svetnik Igor Antauer in državna svetnica mag. Marija Lah.

Besedo za dodatno obrazložitev je imela mag. Sabina Jereb, sekretarka v Službi za sistem okolja in prostora, na Ministrstvu za okolje in prostor.

Predsednik je dal na glasovanje predlog zakona:

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH GRADBENEGA ZAKONA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17 – popr.), ki se je pričel uporabljati 1. junija 2018, v 93. členu določa, da morajo upravljavci, notarji, pooblaščen inženirji s področja geodezije in druge osebe javnega ali zasebnega prava in drugi organi, pristojni za izvedbo komunalnih priključkov na gospodarsko javno infrastrukturo, vpise in spremembe vpisov v zemljiški knjigi, uporabo ali opravljanje gospodarskih ali drugih dejavnosti, promet z njimi ali zemljišči, na katerih so, overitve pogodb, sklepanje pravnih poslov, sklenitev kreditnih, zavarovalnih, najemnih, zakupnih, delovršnih in drugih pravnih poslov ter določitev hišne številke, pred njihovo izvedbo preveriti, ali je za objekt izdano gradbeno dovoljenje, kadar je predpisano, in ali je v zemljiški knjigi vpisana zaznamba o prepovedi v skladu s 94. členom omenjenega zakona.

Že pred začetkom uporabe zakona je Notarska zbornica Slovenije opozarjala na nejasnost omenjenega člena, saj od zavezancev za preverjanje pravnega stanja nepremičnin iz petega odstavka 93. člena Gradbenega zakona terja ne le preverjanje zaznambe vpisa prepovedi v skladu s 94. členom Gradbenega zakona, temveč tudi preverjanje, ali je za objekt izdano gradbeno dovoljenje, kadar je to predpisano. S tem pa je bilo zavezancem za preverjanje pravnega stanja nepremičnin naloženo preverjanje stanja nepremičnin onkraj ureditve stvarnega prava, pri čemer ti za omenjena opravila niso usposobljeni in ne razpolagajo z ustreznimi javnopravnimi evidencami pri matičnih organih, ki bi omogočile preverjanje omenjenega dejstva. Zakonska dikcija posega v načelo zaupanja v zemljiško knjigo⁴, saj predvideva izjemo od zanesljivosti podatkov o pravicah, ki so vpisani v zemljiški knjigi.

Po uveljavitvi zakona se je izkazalo, da je ureditev vsebovana v 93. členu Gradbenega zakona nejasna, kar je privedlo do različnih razlag omenjene določbe s strani zavezancev za preverjanje pravnega stanja nepremičnin iz petega odstavka 93. člena Gradbenega zakona. Kljub pojasnilom Ministrstva za okolje in prostor se omenjena določba v praksi različno interpretira, zaradi česar je treba nejasno določbo odpraviti. Posledica nejasnosti omenjene določbe je zmanjšana pravna varnost v prometu z nepremičninami, saj zagrožena sankcija v primeru nespoštovanja omenjenih zakonskih določb (ničnost pogodbe) močno posega v pravno varnost vseh strank v postopku.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilj

---

⁴ Stvarnopravni zakonik (Uradni list RS, št. 87/02 in 91/13), 10. člen;

Cilj predlagane spremembe in dopolnitve je odpraviti notranje neskladna določila in povečati jasnost pravnih norm. S predlaganimi spremembami in dopolnitvami se namreč jasno opredeljujejo dolžnosti zavezancev za preverjanje pravnega stanja nepremičnin iz petega odstavka 93. člena Gradbenega zakona na način, da se skladnost gradnje preverja prek vpisa zaznambe inšpekcijskega ukrepa v zemljiško knjigo ter na ta način zagotovi tudi spoštovanje načela zaupanja v zemljiško knjigo.

Cilj omenjenega zakona je povečati pravno varnost pri poslovanju z nepremičninami za vse stranke postopka in oblikovati pravne norme, ki bodo zavezancem za preverjanje pravnega stanja objektov po 93. členu Gradbenega zakona omogočili večjo strokovnost pri njihovem poslovanju.

2.2. Načela

Predlog zakona zagotavlja spoštovanje načela zagotavljanja pravne varnosti vsem strankam v postopkih, vezanih na izvedbo komunalnih priključkov na gospodarsko javno infrastrukturo, vpise in spremembe vpisov v zemljiški knjigi, uporabo ali opravljanje gospodarskih ali drugih dejavnosti, promet z njimi ali zemljišči, na katerih so, overitve pogodb, sklepanje pravnih poslov, sklenitev kreditnih, zavarovalnih, najemnih, zakupnih, delovršnih in drugih pravnih poslov ter določitev hišne številke.

Predlog zakona zavezancem za preverjanje pravnega stanja objektov po 93. členu Gradbenega zakona nalaga ravnanje v skladu z načeli profesionalizma, strokovnosti in odgovornosti.

2.3. Poglavitne rešitve

Predlagane spremembe ne pomenijo novih vsebinskih rešitev glede na veljavni Gradbeni zakon, temveč stremijo predvsem k oblikovanju jasnejših in nedvoumnih rešitev, ki jim bodo pri delu sledili zavezanci za preverjanje pravnega stanja objektov po 93. členu Gradbenega zakona.

Predlagana rešitev, ki odpravlja preverjanje, ali je za objekt izdano gradbeno dovoljenje, kadar je to predpisano, pred izvedbo dejanj iz prvega odstavka 93. člena Gradbenega zakona s strani zavezancev za preverjanje pravnega stanja objektov po 93. členu Gradbenega zakona, je glede interpretacije tega člena usklajena s stališčem Ministrstva za okolje in prostor. Omenjena rešitev pristojnost ugotavljanja, ali je za objekt izdano gradbeno dovoljenje, kadar je to predpisano, prenaša izključno na inšpektorje in s tem omogoča večjo pravno varnost pri poslovanju z nepremičninami.

Zaradi odprave pristojnosti zavezancev za preverjanje pravnega stanja objektov po 93. členu Gradbenega zakona na področju preverjanja, ali je za objekt izdano gradbeno dovoljenje, kadar je predpisano, je odpravljen tudi prekršek v zvezi s posebnimi postopki, ki je omenjene zavezance sankcioniral v primeru nepreverjanja podatka o izdanem gradbenem dovoljenju, kadar je to za objekt predpisano.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagane rešitve ne bodo dodatno obremenile državnega proračuna in drugih javnih sredstev.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe dodatnih proračunskih ali drugih javnofinančnih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Skladnost s pravnim redom Evropske unije

Zakon ni predmet usklajevanja s pravom Evropske unije.

5.2 Prikaz ureditve v državah članicah Evropske unije

Zvezna republika Nemčija

Zvezni gradbeni zakonik v Nemčiji ureja področje prostorskega urejanja, področje graditve objektov pa je urejeno v gradbenih redih posameznih dežel, ki posebej opredeljujejo vrsto zahtev, ki morajo biti upoštevane pri gradnji objektov. Zaradi večjega poenotenja pravil po posameznih deželah je bil na zvezni ravni sprejet vzorčni gradbeni red, pri čemer imajo dežele še vedno diskrecijsko pravico po določanju ostrejših pogojev glede gradnje posameznih objektov. V Nemčiji preverjanje skladnosti zgrajenih objektov opravljajo pristojne inšpekcijske službe, ki imajo široka pooblastila v primeru nelegalnih, neskladnih ali nevarnih gradenj.

Republika Avstrija

V Republiki Avstriji je vsaka dežela avtonomna pri urejanju področja graditve objektov. Na avstrijskem Štajerskem so v upravnih postopkih izdaje dovoljenj udeleženi tako t. i. upravni kot t. i. neupravni strokovnjaki, ki presojujejo skladnost gradnje s sprejeto deželno zakonodajo.

Kraljevina Švedska

Na Švedskem je pristojnost za izvajanje nadzora nad izvajanjem del in sankcioniranje kršitev zakona podeljena gradbenim komisijam v posameznih občinah, ki v primeru neskladne gradnje lahko določi dodaten rok za sanacijo neskladne gradnje z gradbenim dovoljenjem.

6. PRESOJA POSLEDIC NA POSAMEZNA PODROČJA

6.1 Presoja administrativnih posledic

Zakon ne bo imel administrativnih posledic.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Zakon ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Zakon ne bo imel posledic na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Zakon ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic glede na dokumente razvojnega načrtovanja

Zakon ne bo imel posledic glede na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic na druga področja

Zakon na drugih področjih ne bo imel posledic.

7. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

Pri delu Državnega zbora Republike Slovenije in njegovih delovnih teles bo na strani predlagatelja sodelovala državna svetnica Bojana Potočan.

8. RAZLOG ZA OBRAVNAVO PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlog zakona predvideva manj zahtevne spremembe zakona, zato se na podlagi 142. člena Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) predlaga obravnavo zakona po skrajšanem postopku. Predlagane spremembe so odziv na nejasne rešitve iz veljavnega Gradbenega zakona in ne pomenijo novih vsebinskih rešitev, temveč le jasnejšo opredelitev nejasnih zakonskih določb. Ravno obravnava zakona po skrajšanem postopku bo omogočila tudi večjo pravno varnost vseh udeležencev pri poslovanju z nepremičninami.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V napovednem stavku prvega odstavka 93. člena se za besedilom »Za nedovoljen objekt in neskladno uporabo objekta« doda besedilo », za katerega je po določbah tega zakona izrečen inšpekcijski ukrep,«.

V 5. točki prvega odstavka 93. člena se za besedo »sklepanje« doda beseda »drugih«, besedilo »sklenitev kreditnih, zavarovalnih, najemnih, zakupnih, delovršnih in drugih pravnih poslov« se črta.

V petem odstavku 93. člena se črta besedilo: »ali je za objekt izdano gradbeno dovoljenje, kadar je predpisano, in«.

2. člen

V prvem odstavku 103. člena se črta besedilo »ali je za objekt izdano gradbeno dovoljenje, kadar je predpisano, in«.

KONČNA DOLOČBA

3. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

Na podlagi 93. člena veljavnega zakona je prepovedana izvedba komunalnih priključkov na gospodarsko javno infrastrukturo, vpisi in spremembe vpisov v zemljiški knjigi, uporaba ali opravljanje gospodarskih ali drugih dejavnosti, promet z objekti ali zemljišči, na katerih so, overitve pogodb, sklepanje pravnih poslov, sklenitev kreditnih,

zavarovalnih, najemnih, zakupnih, delovršnih in drugih pravnih poslov ter določitev hišne številke na nedovoljenih objektih in neskladno uporabnih objektih.

Sprememba prvega odstavka 93. člena zagotavlja večjo jasnost določbe, saj podrobneje opredeljuje, da za nedovoljene objekte in neskladno uporabne objekte, za katere so izrečeni inšpekcijski ukrepi na podlagi tega zakona, veljajo posebne prepovedi iz prvega odstavka 93. člena Gradbenega zakona.

Sprememba v 5. točki prvega odstavka je redakcijske narave, in sicer gre za opustitev naštevanja in posploševanja prek uporabe generičnega izraza drugih pravnih poslov.

S črtanjem dela besedila petega odstavka 93. člena so upravljavci, notarji, pooblaščen inženirji s področja geodezije in druge osebe javnega ali zasebnega prava in drugi organi, pristojni za izvedbo dejanj iz prvega odstavka 93. člena, razbremenjeni preverjanja, ali je za objekt izdano gradbeno dovoljenje, kadar je to predpisano. Zavezanci za izvedbo dejanj iz prvega odstavka 93. člena namreč nimajo strokovnega znanja za ugotavljanje omenjenega pravnega dejstva, pri čemer tudi ni vzpostavljena nobena javnopravna evidenca, ki bi preverjanje omogočala. Pristojnost izvajanja nadzora nad tem, ali je za nek objekt potrebno gradbeno dovoljenje ter ali je objekt zgrajen v skladu s pridobljenim gradbenim dovoljenjem, ima inšpektor.

K 2. členu

Zaradi odprave dolžnosti preverjanja, ali je za objekt izdano gradbeno dovoljenje, kadar je to predpisano, je treba uskladiti tudi prekrške v zvezi s posebnimi prepovedmi. V tem členu je odpravljen prekršek v primeru opustitve preveritve, ali je za objekt izdano gradbeno dovoljenje, kadar je to predpisano.

K 3. členu

Ta člen določa začetek uporabe zakona, in sicer je ta 15 dni od objave zakona v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJATA

93. člen (posebne prepovedi)

(1) Za nedovoljen objekt in neskladno uporabo objekta so glede na vrsto gradnje prepovedana naslednja dejanja:

1. izvedba komunalnih priključkov na gospodarsko javno infrastrukturo,
2. vpisi in spremembe vpisov v zemljiški knjigi,
3. uporaba ali opravljanje gospodarskih ali drugih dejavnosti,
4. promet z njimi ali zemljišči, na katerih so,
5. overitve pogodb, sklepanje pravnih poslov, sklenitev kreditnih, zavarovalnih, najemnih, zakupnih, delovršnih in drugih pravnih poslov ter
6. določitev hišne številke.

(2) Prepovedi iz prejšnjega odstavka se odredijo z odločbo, s katero se izreče inšpekcijski ukrep.

(3) Dovoljenja, soglasja, vpisi, pravni posli in drugi pravni akti, ki so v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, so nični, razen če so predpisani ali odrejeni na podlagi tega zakona.

(4) Če je bila priključitev objekta na gospodarsko javno infrastrukturo izvedena, pristojni gradbeni inšpektor naloži upravljavcu, da ga odklopi. Če je nedovoljen objekt priključen na legalni objekt, se odklopi tudi ta objekt.

(5) Upravljavci, notarji, pooblaščen inženirji s področja geodezije in druge osebe javnega ali zasebnega prava in drugi organi, pristojni za izvedbo dejanj iz prvega

odstavka tega člena, morajo pred njihovo izvedbo preveriti, ali je za objekt izdano gradbeno dovoljenje, kadar je predpisano, in ali je v zemljiški knjigi vpisana zaznamba o prepovedi v skladu s 94. členom tega zakona.

(6) Prepovedi iz prvega odstavka tega člena ne veljajo, če so dejanja potrebna zaradi izvršitve izrečenih inšpekcijskih ukrepov ali pridobitve dovoljenj in drugih predpisanih dejanj po tem zakonu.

103. člen

(prekrški v zvezi s posebnimi prepovedmi)

(1) Z globo od 10.000 do 30.000 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če se pravna oseba po predpisu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, pa v razponu od 20.000 do 60.000 evrov, če pred izvedbo dejanj, za katera je pristojna, ne preveri, ali je za objekt izdano gradbeno dovoljenje, kadar je predpisano, in ali je v zemljiški knjigi vpisana zaznamba o prepovedi (peti odstavek 93. člena tega zakona).

(2) Z globo od 5.000 do 15.000 evrov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 2.500 evrov do 7.000 evrov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali v samoupravni lokalni skupnosti.

(4) Z globo od 1.000 do 3.000 evrov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena posameznik.

Predlog akta je bil sprejet (26 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 25 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

7. točka dnevnega reda:

– Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o voznikih

Pobudo državnega svetnika mag. Igorja Velova za sprejem predloga zakona so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Pobudo je obravnavala Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog zakona so državne svetnice in svetnik prejeli po elektronski pošti 7. 9. 2018.

Po elektronski pošti 11. 9. 2018 so državne svetnice in svetnik prejeli tudi amandma državnega svetnika mag. Igorja Velova.

Besedo je imel mag. Igor Velov kot pobudnik za sprejem predloga zakona in hkrati poročevalec Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter predlagatelj amandmaja.

Besedo je imel Bogdan Potokar, vodja sektorja za cestni promet in logistiko na Ministrstvu za infrastrukturo.

Razpravljal je državni svetnik Oskar Komac.

Predsednik je dal na glasovanje amandma državnega svetnika mag. Igorja Velova k Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o voznikih:

AMANDMA:

V Poglavju II. BESEDILO ČLENOV se za 1. členom doda naslov:«PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA».

2. člen se spremeni tako, da se glasi: »Postopki, ki so se začeli pred začetkom uporabe tega zakona, se končajo po določbah do zdaj veljavnega zakona.«.

Za spremenjenim 2. členom se doda nov 3. člen, ki se glasi:

»3. člen«

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne tri mesece po njegovi uveljavitvi.«.

V poglavju III. OBRAZLOŽITEV se besedilo obrazložitve k 2. členu spremeni tako, da se glasi: »2. člen predlaganega zakona vsebuje prehodno določbo, po kateri so postopki začeti pred uveljavitvijo tega zakona in pred začetkom njegove uporabe, nadaljujejo in dokončajo po dosedanjih predpisih.«.

Doda se nova obrazložitev k 3. členu, ki se glasi:

»K 3. členu:

Člen vsebuje končno določbo, po kateri začne zakon veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu, uporabljati pa se začne tri mesece po uveljavitvi. Daljši rok za začetek uporabe je določen zato, da javna agencija lahko pripravi in izvede javni poziv ter določi organizacije, v katere bodo napoteni vozniki.«.

***

OBRAZLOŽITEV:

Predlagani amandma sledi pripombam Ministrstva za infrastrukturo, ki so bile dane na 13. seji Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj.

Z amandmajem se dodaja prehodna določba, ki določa, da se postopki, ki so se začeli pred začetkom uporabe tega zakona, končajo po določbah do zdaj veljavnega zakona.

Predlaga se tudi sprememba končne določbe, in sicer se poleg začetka veljavnosti dodaja tudi začetek uporabe zakona. Predlaga se, da se zakon začne uporabljati tri mesece po začetku veljavnosti zakona. Posebna določba, s katero se določi ustrezno poznejši začetek uporabe zakona, je potrebna zato, da bo javna agencija imela dovolj časa, da pripravi in izvede javni poziv.

Predlagani amandma je bil sprejet (22 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 16 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

Predsednik je dal na glasovanje predlog zakona skupaj s sprejetim amandmajem:

PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O VOZNIKIH

I. UVOD

1) OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Zakon o voznikih (Uradni list RS, št. 85/16, 67/17 in 21/18 – ZNOrg) v 53. členu predpisuje udeležbo voznika, ki mu je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, v ustreznem rehabilitacijskem programu, če so mu bile izrečene kazenske točke zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi. Gre za napotitev v primeru, če sodišče odloči, da se pod določenimi pogoji izvršitev sankcije lahko odloži. Prav tako se mora ustreznega rehabilitacijskega programa, pred ponovnim opravljanjem vozniškega izpita, udeležiti tudi voznik, ki mu je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega izpita. Prostovoljno se lahko rehabilitacijskega programa udeleži tudi imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja enkrat v dveh letih od tedaj, ko je bil prvič pravomočno kaznovan zaradi prekrška vožnje pod vplivom alkohola, če je bilo ugotovljeno, da je imel v organizmu več kot 0,80 grama do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 miligrama do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Po zaključenem rehabilitacijskem programu se vozniku, enkrat v dveh letih, iz evidence izbrišejo štiri kazenske točke.

Programi rehabilitacije so:

- Edukacijske delavnice, ki so namenjene osebam, pri katerih je bilo v kontrolnem pregledu ugotovljeno, da ne sodijo med tiste, ki tvegano in škodljivo pijejo, in je šlo v primeru vožnje in alkohola za enkratni dogodek, povezan z izjemno situacijo. Edukacijske delavnice zajemajo vsebine prometne psihologije, vsebine o varnosti cestnega prometa, tveganja zaradi vožnje pod vplivom alkohola in mamil, vsebine o pomenu odgovornosti voznikov, in so namenjene edukaciji voznikov. Njihov cilj je udeležence ozavestiti glede vpliva alkohola na sposobnost za vožnjo. Z izmenjavo izkušenj in mnenj se v okviru delavnice vodeno vpliva na stališča, omogočijo pa se tudi refleksije na preteklo dejanje.

- Psihosocialne delavnice so namenjene osebam, za katere se v kontrolnem pregledu ugotovi, da sodijo med tiste, ki tvegano in škodljivo pijejo. V okviru psihosocialnih delavnic se udeleženci seznanijo s problemom vožnje pod vplivom alkohola (vpliv na sposobnost za vožnjo, pogostost, statistični podatki itd.). Program vključuje emocionalni pristop ter soočanje z možnimi posledicami in možnimi načini spreminjanja ravnanja v prometu glede vožnje pod vplivom alkohola. Cilj programa je sprememba ravnanja na podlagi izmenjave izkušenj, prepričanj in

spreminjanja stališč, motivov, refleksije na preteklo ravnanje in načrtovanje sprememb vedenja v prihodnosti. Program poteka v obliki individualnega dela z udeleženci ter dela v manjših skupinah z informiranjem, ogledi videov, z gradivi, socialnimi igrami in diskusijo. Poudarek je na vsebinah o varnosti cestnega prometa, tveganj zaradi vožnje pod vplivom alkohola, o odgovornosti voznikov ter psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa.

- Program zdravljenja je namenjen osebam, za katere se v kontrolnem pregledu ugotovi, da so odvisne od alkohola.

Program zdravljenja voznikov s prepoznavno odvisnostjo od alkohola in drog sestavljata intenzivno zdravljenje ter podaljšano zdravljenje, ki sledi intenzivnemu zdravljenju. Izvaja se v pooblaščenih medicinskih ustanovah, kjer psihiater, specializiran za področje odvisnosti od alkohola in drog, skupaj z voznikom načrtuje ustrezno obliko zdravljenja odvisnosti. Zdravljenje odvisnosti je že zagotovljeno v okviru zdravstvene dejavnosti. Intenzivno zdravljenje poteka v obliki ambulantnega programa ali intenzivne bolnišnične obravnave, namen podaljšanega zdravljenja je podpora pri zagotavljanju stabilnosti vedenjske spremembe v smislu vožnje brez vpliva alkohola.

Leta 2013 se je v Sloveniji pripetilo 1651 prometnih nesreč, ki jih je povzročil alkoholiziran udeleženec, leta 2014 1526 prometnih nesreč, leta 2015 1512, leta 2016 1870 prometnih nesreč ter leta 2017 1528 prometnih nesreč.

V zadnjih petih letih je v prometnih nesrečah, ki je jih povzročil alkoholiziran udeleženec, umrlo 173 oseb, 718 oseb je bilo hudo telesno poškodovanih, 3567 oseb pa je utrpelo lažje telesne poškodbe.

Spodnja tabela prikazuje povzročitelje prometnih nesreč leta 2017 – voznikov motornih vozil, ki so vozili pod vplivom alkohola. Največ prometnih nesreč so povzročili udeleženci v starostni skupini med 25. in 34. letom starosti (354 prometnih nesreč). Prav tako so povzročitelji iz omenjene starostne skupine povzročili največ prometnih nesreč, v katerih so udeleženci umrli – skupaj 11 umrlih in 27 hudo telesno poškodovanih. Sledi starostna skupina med 35. in 44. letom starosti, ki so povzročili smrt 6 udeležencev ter starostni skupini med 18. in 24 letom starosti in 45. in 54. letom starosti s 5 umrlimi.

Starostni razred	Št. povzročenih prometnih nesreč - vozniki motornih vozil	Posledice, ki so jih utrpeli vsi udeleženci		
		Umrli udeleženci	Huda tel. poškodba	Lažja tel. poškodba
od 0 do 14	1	0	0	0

od 15 do 17	16	0	3	8
od 18 do 24	203	5	23	101
od 25 do 34	354	11	27	168
od 35 do 44	301	6	26	97
od 45 do 54	232	5	13	75
Od 55 do 64	189	0	11	70
nad 64	113	2	9	28

2) CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE

2.1. Cilji

Cilji predlaganega zakona so:

- dodatno izobraževanje in usposabljanje voznikov s ciljem povečanja varnosti cestnega prometa;
- sprememba ravnanja na podlagi udeležbe v rehabilitacijskih programih, ki so prilagojeni glede na vrsto in težo prekrška. Rehabilitacijske programe vodijo psihologi, ki se za skupino oz posameznika pripravijo z namenom, da bi posameznik spoznal nevarnost svojega ravnanja in posledice le tega. Namen je vplivati na bodoče ravnanje kršitelja, da bo to bolj varno in v skladu s pravili in vozniško kulturo;
- sprememba ravnanja na podlagi osebne izkušnje skozi prostovoljno delo na področju, kjer se kršitelj sreča s konkretnimi posledicami nevarnega in neodgovornega ravnanja. Osebna izkušnja pusti na človeka največji vtis in zagotovo vpliva na njegova bodoča ravnanja, hkrati pa se zave teže in slabosti svojih ravnanj, zaradi katerih je bil napoten na rehabilitacijski program.

2.2. Načela

Predlagan zakon vsebuje enaka načela, kot so vsebovana v veljavnem Zakonu o voznikih.

2.3. Poglavitne rešitve

Sodišče po sedanji ureditvi pri določitvi ustreznega rehabilitacijskega programa, ki ga določi na podlagi zdravniškega spričevala, izbira med tremi rehabilitacijskimi programi. Predlog zakona predvideva dopolnitev prve in druge točke prvega odstavka 53. člena, in sicer razširja obveznosti oseb, ki so bile napotene na rehabilitacijski program - na edukacijske in psihosocialne delavnice, ki jih izvaja javna agencija.

Program edukacijskih delavnic, ki zdaj obsegajo najmanj šest pedagoških ur z vsebinami o varnosti cestnega prometa, tveganj zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, odgovornosti voznikov in psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu, se v skladu s predlagano dopolnitvijo razširi z udeležbo v delovanju organizacije na področju prometne varnosti, vzgoje in izobraževanja oziroma dela z žrtvami prometnih nesreč. Organizacijo, v katero je napoten voznik, določi javna agencija na podlagi javnega poziva.

Program psihosocialnih delavnic, ki zdaj obsegajo najmanj 17 pedagoških ur, od tega najmanj dve uri individualne obravnave in najmanj 15 ur dela v skupini z vsebinami o varnosti cestnega prometa, tveganjih zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih snovi, odgovornosti voznikov in psihosocialnih odnosih med udeleženci v prometu, se v skladu s predlagano dopolnitvijo razširi s 16 urami udeležbe v delovanju organizacije na področju prometne varnosti, vzgoje in izobraževanja oziroma dela z žrtvami prometnih nesreč. Organizacijo, v katero je napoten voznik, določi javna agencija na podlagi javnega poziva.

3) OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima vpliva na državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4) NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO

PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih sredstev v sprejetem državnem proračunu.

5) PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Primerjalno pravni prikaz

Rehabilitacijski programi so usmerjeni v spreminjanje vzrokov vedenja in odnosa do alkohola. Rehabilitacijski programi so dokazano učinkoviti ukrepi, saj v 45 do 50 % (Bukasa,2008)⁵ prispevajo k zmanjšanju zlorabe alkohola. Na zmanjšanje števila prometnih nesreč lahko nacionalne zakonodaje vplivajo predvsem z normiranjem stanja, ki vpliva na resocializacijo povratnikov prometnih kršitev in takšnimi ukrepi, ki bodo povratnike spodbujali k pozitivni spremembi stališč do prometne varnosti in kulture. Tako predlog zakona za tiste kršitelje, ki jim je v postopku izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, določa obvezno udeležbo v rehabilitacijskih programih, katerega cilj je med drugimi voznikom vzbuditi zavest o nevarnostih vožnje v nezgodnem psihofizičnem stanju in dejavnikih, ki vplivajo na takšno stanje ter spodbuditi zavedanje o pomembnosti upoštevanja različnih vrst udeležencev v cestnem prometu.

Poleg navedenih ukrepov izvajajo države nekatere alternativne ukrepe, s katerimi skušajo za specifične ciljne skupine zagotoviti večjo učinkovitost ukrepa, kot bi jo imela globa ali kazen zapora.

Družbeno koristno delo se kot ukrep uporablja za mladostnike, ki nimajo svojih virov dohodkov, ali za skupine, ki jim plačilo globe ne predstavlja težave in bolj občutijo sankcijo družbeno koristnega dela (npr. znane osebnosti, strokovnjaki na določenih področjih, ki morajo opraviti določeno število ur brezplačnega dela). Omejitve ukrepa so v zapletenem in relativno dragem sistemu zagotavljanja in spremljanja dela.

Nizozemska

Rehabilitacijski programi za voznike, ki so vozili pod vplivom alkohola, so se začeli izvajati julija 1996. Udeležba je za ponovno pridobitev vozniškega dovoljenja obvezna. Program traja od 22 do 25 ur v 3 skupinskih srečanjih, ki mu sledi posamezno srečanje v časovnem razmaku 4 tednov. Srečanja vodi strokovno usposobljen psiholog, strokovnjaki za delo v skupinah in zdravstveni delavci.

---

⁵ Bukasa, B., in drugi Rehabilitaion programmes, DRUID, Deliverable 5.1.1., objavljeno na www.druid-project.eu

Program alkoholnih ključavnic: Nizozemska je uvedla program z alkoholnimi ključavnicami decembra 2011. Program traja 24 mesecev. Če ima voznik v zadnjih 6 mesecih neuspešen poskus, se mu program podaljša za 6 mesecev (vsakič znova, neomejeno). Obvezno za vse prve kršitelje (1.3 – 1.8 g/kg). Za voznike začetnike in povratnike (1.0 g/kg). Nad 1.8 g/kg zdravstvena in psihološka ocena, če ni odvisnosti, sledi obvezna udeležba v programu z alkoholno ključavnico. Ukrep je avtomatičen (ga ne izda sodišče). Alternativa programu je 5 let odvzem vozniškega dovoljenja.

Avstrija

Rehabilitacijski programi so se začeli v zgodnjih 70. letih. Vsak obsojeni voznik, ki je vozil pod vplivom alkohola 0,12 ‰ ali več, mora poleg plačila globe in preklica vozniškega dovoljenja sodelovati v programu. Obstajata dve obliki programa: za voznike, ki so vozili pod vplivom alkohola in za voznike, ki so storili druge hujše prekrške (predvsem za prekrškarje, ki so pogojno obsojeni). Program traja 15 ur v 4 srečanjih po 3 ure in 15 min v obdobju 4 tednov. Srečanja vodijo posebno usposobljeni psihologi, ki jih pooblasti in registrira Ministrstvo za promet.

Program alkoholnih ključavnic: Uvedba programa z alkoholno ključavnico 2017 za kršitelje z vozniškim dovoljenjem za B kategorijo, ki so vozili nad 1.2 g/kg. Program traja vsaj polovico časa odvzema vozniškega dovoljenja, najmanj 6 mesecev.

Belgija

V Belgiji obstajajo tri vrste programov: splošni za vožnjo pod vplivom alkohola in prehitro vožnjo; program za mlade kršitelje in program za agresivno vedenje voznikov. Udeležbo predlaga tožilec ali sodnik. Program traja 20 ur v 4 srečanjih (od 2 do 4 tedne). Srečanja vodi posebej usposobljen psiholog, v določenih regijah pa socialni delavci.

Družbeno koristno delo

Danska

V primeru, da je voznik vozil nad 1.2 g/kg, kršitelj dobi brezpogojno prepoved vožnje za 3 leta. Večkratni kršitelji so obsojeni na zaporno kazen ali na opravljanje družbeno koristnega dela.

Finska

Udeležba na rehabilitacijskem programu je prostovoljna. Opravljen rehabilitacijski program služi kot nadomestilo opravljanja družbeno koristnega dela (nadomesti 5 ur). Program traja 2–3 srečanja po 2–3 ure (v 2–3 tednih). Izvajajo ga strokovnjaki s področja varnosti cestnega prometa, učitelji, inštruktorji vožnje in psihologi.

*V Sloveniji je po Zakonu o prekrških, 19.a člen, predvideno delo v splošno korist, ki nadomesti plačilo globe nad 300 EUR in stroškov postopka (ob določenih pogojih).

5.2. Prilagojenost pravnemu redu Evropske unije

Predlog zakona ni predmet prilagajanja slovenske ureditve pravu EU.

6) NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

Na sejah Državnega zbora in njegovih delovnih teles bo pri obravnavi predloga zakona v imenu Državnega sveta sodeloval državni svetnik mag. Igor Velov.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o voznikih (Uradni list RS, št. 85/16, 67/17 in 21/18 – ZNOrg) se v 53. členu v 1. točki prvega odstavka za besedo »prometu« dodata vejica in besedilo »ter osem ur udeležbe v delovanju organizacije na področju prometne varnosti, vzgoje in izobraževanja oziroma dela z žrtvami prometnih nesreč. Organizacijo določi javna agencija na podlagi javnega poziva.«.

V 2. točki se za besedo »prometu« dodata vejica in besedilo »ter 16 ur udeležbe v delovanju organizacije na področju prometne varnosti, vzgoje in izobraževanja oziroma dela z žrtvami prometnih nesreč. Organizacijo določi javna agencija na podlagi javnega poziva.«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

2. člen

Postopki, ki so se začeli pred začetkom uporabe tega zakona, se končajo po določbah do sedaj veljavnega zakona.

3. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne tri mesece po njegovi uveljavitvi.

OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu:

Program edukacijskih delavnic v 1. točki prvega odstavka 53. člena, ki po dosedanji ureditvi obsegajo najmanj šest pedagoških ur z vsebinami o varnosti cestnega prometa, tveganj zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, odgovornosti voznikov in

psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu, se v skladu s predlagano dopolnitvijo razširi z udeležbo v delovanju organizacije na področju prometne varnosti, vzgoje in izobraževanja oziroma dela z žrtvami prometnih nesreč v obsegu 8 ur. Organizacijo določi javna agencija na podlagi javnega poziva.

Program psihosocialnih delavnic v 2. točki prvega odstavka 53. člena, ki po sedanji ureditvi obsegajo najmanj 17 pedagoških ur, od tega najmanj dve uri individualne obravnave in najmanj 15 ur dela v skupini z vsebinami o varnosti cestnega prometa, tveganjih zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih snovi, odgovornosti voznikov in psihosocialnih odnosih med udeleženci v prometu, se v skladu s predlagano dopolnitvijo razširi z udeležbo v delovanju organizacije na področju prometne varnosti, vzgoje in izobraževanja oziroma dela z žrtvami prometnih nesreč v obsegu 16 ur. Organizacijo določi javna agencija na podlagi javnega poziva.

K 2. členu:

2. člen predlaganega zakona vsebuje prehodno določbo, po kateri so postopki začeti pred uveljavitvijo tega zakona in pred začetkom njegove uporabe, nadaljujejo in dokončajo po dosedanjih predpisih.

K 3. členu:

Člen vsebuje končno določbo, po kateri začne zakon veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu, uporabljati pa se začne tri mesece po uveljavitvi. Daljši rok za začetek uporabe je določen zato, da javna agencija lahko pripravi in izvede javni poziv ter določi organizacije, v katere bodo napoteni vozniki.

III. BESEDILO ČLENA, KI SE SPREMINJA

53. člen (udeležba v rehabilitacijskih programih)

(1) Rehabilitacijskega programa se mora udeležiti oseba, ki ji je izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja in so ji bile izrečene kazenske točke zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi ali odklonitve preverjanja psihofizičnega stanja in jo v program napoti sodišče po opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu v primeru odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, v skladu z zakonom, ki ureja prekrške. Sodišče pri določitvi ustreznega rehabilitacijskega programa, ki ga določi na podlagi zdravniškega spričevala, izbira med tremi rehabilitacijskimi programi:

1. edukacijske delavnice v obsegu najmanj šestih pedagoških ur z vsebinami o varnosti cestnega prometa, tveganjih zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, odgovornosti voznikov in psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu;
2. psihosocialne delavnice v obsegu najmanj 17 pedagoških ur, od tega najmanj dve uri individualne obravnave in najmanj 15 ur dela v skupini z vsebinami o varnosti cestnega prometa, tveganjih zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, odgovornosti voznikov in psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu;

3. programi zdravljenja odvisnosti, ki jih izvajajo izvajalci zdravstvene dejavnosti, ki opravljajo dejavnost psihiatrije.

(2) Rehabilitacijskega programa iz prejšnjega odstavka se mora v predpisanem obsegu pred ponovnim opravljanjem vozniškega izpita udeležiti tudi oseba, ki ji je prenehala veljavnost vozniškega dovoljenja. Ustrezen rehabilitacijski program določi pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti na podlagi ugotovitev kontrolnega zdravstvenega pregleda.

(3) Ustreznega rehabilitacijskega programa iz prvega odstavka tega člena, ki ga določi pooblaščen izvajalec zdravstvene dejavnosti na podlagi ugotovitev kontrolnega zdravstvenega pregleda, se lahko udeleži tudi imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja enkrat v dveh letih od tedaj, ko je bil prvič pravnomočno kaznovan zaradi prekrška vožnje pod vplivom alkohola, če je bilo ugotovljeno, da je imel v organizmu več kot 0,80 grama do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 miligrama do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Imetniku veljavnega vozniškega dovoljenja, ki se je udeležil rehabilitacijskega programa, se z dnem, ko predloži organu, pristojnemu za vodenje evidence kazenskih točk, potrdilo o opravljenem rehabilitacijskem programu, iz evidence kazenskih točk izbrišejo štiri pravnomočno izrečene kazenske točke za prekršek vožnje pod vplivom alkohola.

(4) Imetniku veljavnega vozniškega dovoljenja se štiri kazenske točke na podlagi prejšnjega odstavka izbrišejo le enkrat v dveh letih ne glede na to, ali je dodatno opravil tudi program dodatnega usposabljanja za varno vožnjo za imetnike veljavnega vozniškega dovoljenja, ki so dosegli ali presegli štiri kazenske točke in niso presegli 17 kazenskih točk, ali če je dodatno opravil zdravstveni pregled s svetovanjem.

(5) Potrdilo o opravljeni edukacijski ali psihosocialni delavnici se izda glede na namen, določen v prvem, drugem ali tretjem odstavku tega člena in velja šest mesecev od datuma zaključka dodatnega usposabljanja.

Predlog zakona skupaj s sprejetim amandmajem je bil sprejet (22 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 17 jih je glasovalo za, 2 sta glasovala proti).

8. točka dnevnega reda:

– **Imenovanje predstavnika Državnega sveta v Skupino za skupni parlamentarni nadzor Europola (JPSG)**

Po elektronski pošti 11. 9. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli poročilo Mandatno-imunitetne komisije, ki je predlagala, da se v Skupino za skupni parlamentarni nadzor Europola (JPSG) kot članico imenuje državno svetnico Bojano Potočan in kot nadomestnega člana državnega svetnika Samerja Khalila.

Državne svetnice in svetniki so 11. 9. 2018 po elektronski pošti prejeli predlog sklepa Državnega sveta, ki se je glasil:

Državni svet je na podlagi 67. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) na 10. redni seji 12. 9. 2018 sprejel naslednja

s k l e p a:

V Skupino za skupni parlamentarni nadzor Europol (JPSG - Joint parliamentary Scrutiny group on Europol) se kot članico imenuje državno svetnico BOJANO POTOČAN.

V Skupino za skupni parlamentarni nadzor Europol (JPSG - Joint parliamentary Scrutiny group on Europol) se kot nadomestnega člana imenuje državnega svetnika SAMERJA KHALILA.

Obrazložitev:

V skladu z 88. členom Pogodbe o delovanju Evropske unije ter 51. členom Uredbe (EU) 2016/794 Evropskega parlamenta in Sveta o Agenciji Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) so Evropski parlament in nacionalni parlamenti EU skupaj ustanovili specializirano Skupino za skupni parlamentarni nadzor nad dejavnostmi Europol (JPSG - *Joint Parliamentary Scrutiny Group*). JPSG omogoča nadzor nad delovanjem Europol, ki ga izvaja Evropski parlament v sodelovanju z nacionalnimi parlamenti. JPSG je pooblaščen za politično spremljanje dejavnosti Europol pri izpolnjevanju njegovih nalog (tudi glede vpliva teh dejavnosti na temeljne pravice in svoboščine fizičnih oseb), nadzor nad proračunskimi vidiki dejavnosti Europol, strukturno organizacijo Europol in potencialno ustanovitev novih enot in specializiranih centrov ter razpravo o splošnih zadevah v zvezi z dejavnostmi Europol (varstvo temeljnih pravic in svoboščin fizičnih oseb, zlasti varstvo osebnih podatkov).

V skladu s Poslovníkom JPSG in upoštevajoč priporočilo o dolgoročni kontinuiteti dela JPSG Državni svet članico in nadomestnega člana JPSG imenuje za čas njunega celotnega mandatnega obdobja.

* * *

Poročevalka Mandatno-imunitetne komisije Lidija Jerkič je predstavila poročilo komisije.

Predsednik je napovedal ločeno glasovanje o imenovanju članice in nadomestnega člana v Skupini za skupni parlamentarni nadzor Europol (JPSG).

Predsednik je dal na glasovanje naslednji predlog sklepa glede imenovanja članice v Skupino za skupni parlamentarni nadzor Europol (JPSG):

»V Skupino za skupni parlamentarni nadzor Europol (JPSG - Joint parliamentary Scrutiny group on Europol) se kot članico imenuje državno svetnico BOJANO POTOČAN.«

Predlog sklepa Državnega sveta je bil sprejet (25 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 25 jih je glasovalo za, nihče ni glasoval proti).

Predsednik je dal na glasovanje naslednji predlog sklepa glede imenovanja nadomestnega člana v Skupino za skupni parlamentarni nadzor Europol (JPSG):

»V Skupino za skupni parlamentarni nadzor Europol (JPSG - Joint parliamentary Scrutiny group on Europol) se kot nadomestnega člana imenuje državnega svetnika SAMERJA KHALILA.«

Predlog sklepa Državnega sveta je bil sprejet (25 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 25 jih je glasovalo za, nihče ni glasoval proti).

- - -

Predsednik je zaključil 10. sejo Državnega sveta Republike Slovenije in se svetnicam in svetnikom ter vabljenim zahvalil za razpravo in sodelovanje.

dr. Dušan Štrus
sekretar

Alojz Kovšca
predsednik

Zapisa: Mateja Vignjevič